Súd:	Okresný súd Zvolen
Spisová značka:	18C/27/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6724201671
Dátum vydania rozhodnutia:	20. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Janette Nôtová
ECLI:	ECLI:SK:OSZV:2024:6724201671.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen, v konaní pred sudkyňou, Mgr. Janette Nôtovou, v občianskoprávnom spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., občan SR, zast.: Mgr. Ivan Bugri, advokát, IČO: 42 307 155 so sídlom Námestie SNP 23, 960 01 Zvolen, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, IČO: 00 151 866 so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, o zaplatenie 5.388,19 Eur, takto

r o z h o d o l :

I/ Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 5.388,19 Eur v lehote do 15-tich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II/ Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % v lehote do 15-tich dní od právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal na tunajšom súde dňa 09. 04. 2024 žalobu, ktorou sa domáhal voči štátu, zastúpený Ministerstvom vnútra SR, náhrady škody spôsobenej porušením práva Európskej únie z dôvodu nesprávnej resp. neúplnej transpozície smernice Európskeho parlamentu a rady č. 2003/88/ES zo dňa 04. 11. 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, konkrétne do zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore, za ktorú zodpovedá žalovaný na princípe absolútnej objektívnej zodpovednosti. Žalobca uviedol, že je príslušníkom hasičského a záchranného zboru od 01. 02. 2018, vykonáva štátnu službu na Hasičskej stanici vo Zvolene v služobnom pomere v súlade so zákonom č. 315/2001 Z. z.. Služobný čas príslušníka HaZZ je rozvrhnutý nerovnomerne tak, že týždenný pracovný čas sa skladá z výkonu služby a určenej služobnej pohotovosti. Do konca roku 2021 boli pracovné zmeny rozvrhnuté na 17- hodinový výkon služby, po ktorom nasledovala určená 7-hodinová služobná pohotovosť na pracovisku, od 01. 01. 2022 sú pracovné zmeny rozvrhnuté na 16- hodinový výkon služby, po ktorom nasleduje určená 8-hodinová služobná pohotovosť na pracovisku, t. j. v rámci jednej pracovnej smeny strávi na pracovisku sústavne 24 hod. Okrem určenej pohotovosti mu ako hasičovi môže byť (a aj pravidelne býva) nariadená aj služobná pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času v zmysle § 92 ods. 2 ZoHaZZ (ďalej aj „nariadená služobná pohotovosť“). Obe služobné pohotovosti, či už určená služobná pohotovosť podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ, rovnako ako ani nariadená služobná pohotovosť podľa § 92 ods. 2 ZoHaZZ, sa nezapočítavajú do pracovného času a výkon týchto služobných pohotovostí nie je rozlíšený ani na výplatnej páske za príslušný kalendárny mesiac, kde je uvedený len súhrnný počet odpracovaných hodín služobnej pohotovosti. Za vykonávanie určenej služobnej pohotovosti je hasič odmeňovaný za každú hodinu pohotovosti peňažnou náhradou vo výške 15% zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu (ak je služobná pohotovosť vykonávaná v bežný služobný deň), resp. peňažnou náhradou vo výške 30% zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak je služobná pohotovosť vykonávaná v deň služobného pokoja (v deň štátneho sviatku) – viď § 122 ods. 1 ZoHaZZ. Služobná pohotovosť je rozdelená na aktívnu časť (práca nadčas) a neaktívnu časť. Služobná

pohotovosť je určovaná na čas nočných hodín. Do konca roka 2021 (v čase rozvrhu pracovných zmien 17/7) boli služobné pohotovosti vykonávané v čase 22:30 – 05:30 hod., od začiatku roka 2022 (pri rozvrhu pracovných zmien 16/8) sú služobné pohotovosti vykonávané v čase 22:00 – 06:00 hod. V prípade vyhlásenia poplachu počas služobnej pohotovosti, kedy sú ako hasiči vysielaní na zásah, sa služobná pohotovosť mení na prácu nadčas. Takto sa striedajú 3 hasičské smeny, t. j. každý tretí deň každá pracovná smena odslúži 24 hod a následne je 2 dni voľna. Mesačne každá hasičská smena odslúži 10 až 11 pracovných smien, v službe strávi bežne 240 až 264 hodín mesačne. Do tohto času však nie sú zahrnuté hodiny nadčasov. Vzhľadom na uvedené, služobný čas hasiča je rozdelený tak, že každý hasič v zmenovej službe má za rok (365 dní), pri naplánovanej 24 hodinovej službe na každý tretí deň, odpracovať 121,67 zmenových služieb (365 dní / 3 zmeny). Ročne je to teda priemerne 2.920 odpracovaných hodín (121,67 zmenových služieb x 24 hodinová služba). V žalovanom období apríl 2021 – február 2024 vrátane, len v rámci samotnej určenej služobnej pohotovosti (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ) priamo nadväzujúcej na výkon zmenovej služby (teda v tzv. 15%-nej a 30%-nej pohotovosti) žalobca odpracoval v období od apríla 2021 do decembra 2021 vrátane: 489,83 hodín, v období od januára 2022 do decembra 2022 vrátane: 707,54 hodín, v období od januára 2023 do decembra 2023 vrátane: 645,07 hodín, v januári a februári 2024: 124,27 hodín.. Za žalované obdobie apríl 2021 – február 2024 vrátane odpracoval spolu 1966,71 hodín určenej služobnej pohotovosti, pritom celkovo odpracoval spolu 2.216,74 hodín služobnej pohotovosti (určenej + nariadenej), pričom žiadna z týchto odpracovaných hodín služobnej pohotovosti mu nebola započítaná do pracovného času. Jeho priemerný týždenný pracovný čas počas celého žalovaného obdobia od apríla 2021 do februára 2024 vrátane, dosiahol 53,16 hodín týždenne. Žalobca zdôraznil, že počas pracovnej pohotovosti aj v jej neaktívnej časti sa musí zdržiavať na pracovisku, z ktorého sa nesmie vzdialiť a musí byť vždy pripravený na vykonanie zásahu. Pri vyhlásení výjazdu sa tento vykonáva do 1 min. Napriek tomu neaktívna časť pracovnej pohotovosti sa nezapočítava do fondu pracovného času, čo sa prejaví tak, že aj keď reálne v súvislosti so služobnou činnosťou je na pracovisku, v rámci fondu pracovného času sa mu toto nevykazuje. V praxi sa to prejavuje tak, že napriek tomu, že napr. v mesiaci apríl 2021 sa v jeho fonde pracovného času uvádza počet hodín 170, tento údaj nezohľadňuje ďalších 63 hodín odpracovanej služobnej pohotovosti. Je zrejmé, že jeho priemerný týždenný pracovný čas počas žalovaného obdobia pravidelne značne presahoval nielen 40 hodinový týždenný služobný čas príslušníka HaZZ tak, ako to ustanovuje § 85 ods. 2 ZoHaZZ, ale aj maximálne prípustný týždenný pracovný čas v dĺžke 48 hodín tak, ako to ustanovuje článok 6 písm. b) Smernice. K tejto skutočnosti pritom dochádza v dôsledku skutočnosti, že žiadna z hodín odpracovanej služobnej pohotovosti nie je započítavaná do fondu pracovného času, keďže vnútroštátna právna úprava v ZoHaZZ služobnú pohotovosť hasičov nepovažuje za služobný (pracovný) čas, čo je v rozpore s článkom 2 ods. 1 Smernice a konštantnou judikatúrou Súdneho dvora.

1.1. Smernica predstavuje normu komunitárneho práva, ktorú je Slovenská republika ako členský štát Európskej únie povinná dodržiavať. Vychádza sa zo zásady prednosti komunitárneho práva, t. j. že právne predpisy Európskej únie majú prednosť pred vnútroštátnymi predpismi členských štátov. Na základe princípu prednosti komunitárneho práva a jeho priameho účinku je založená zodpovednosť členského štátu v prípade jeho chybnej aplikácie, alebo opomenutia aplikácie, pričom osoby, ktoré sú takýmto konaním poškodené, sa môžu voči štátu domáhať náhrady spôsobenej škody. Zodpovednosť štátu je absolútna a objektívna, členský štát sa nemôže za žiadnych okolností zbaviť zodpovednosti, ani sa z nej exkulpovať. Povinnosť súdov Slovenskej republiky dodržiavať komunitárne právo je explicitne zakotvená v Ústave Slovenskej republiky článok 144 ods. 1 a článok 7 ods. 2, ods.5. Takéto posudzovanie vyplýva aj z konštantnej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (rozsudok C-106/77 zo dňa 9. 3. 1978, rozsudok C-429/09 zo dňa 25. 11. 2010). Žalobca tvrdil, že ním spomínaná smernica nebola správne (resp. vôbec v časti) transponovaná do právneho poriadku SR, konkrétne do ustanovení zákona č. 315/2001 Z. z., čím sú ustanovenia tohto zákona v rozpore s článkom 6 písm. b Smernice. Aktuálne znenie zákona o HaZZ umožňuje služobnému úradu rozvrhnúť služobný čas príslušníka HaZZ tak, že tento pravidelne de facto sústavne prekračuje smernicou stanovený maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas. Základný problém je v obsahu pojmu pracovný čas tak, ako ho stanovuje smernica a judikatúra súdneho dvora, oproti úprave v zákone o HaZZ. V článku 2 Smernice je vymedzený pojem pracovného času ako akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a / alebo praxou. Čas odpočinku je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom. Súdny dvor vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že čas pracovnej (služobnej) pohotovosti treba v celom rozsahu zahrnúť do výpočtu maximálneho denného alebo týždenného pracovného času. Rozhodujúcim faktorom pre záver naplnenia pojmu „pracovný čas“ je skutočnosť, že pracovník je povinný byť prítomný na mieste určenom zamestnávateľom a musí mu byť k dispozícii v prípade potreby (rozsudok súdneho

dvora C-397/1, C-14/04). Rovnaké závery boli prijaté v rozhodnutiach súdneho dvora týkajúce sa priamo práce hasičov (C-518/15). V ustanoveniach § 85 ods. l, 2 zákona o HaZZ je vymedzený služobný čas ako časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu. Služobný čas príslušníka je 40 hod týždenne. V ďalších ustanoveniach § 86 až § 94 zákona o HaZZ vymedzuje pojmy nerovnomerné rozvrhnutie služobného času, prestávky v štátnej službe, nepretržitý odpočinok medzi služobnými dňami, dĺžka nepretržitého odpočinku v týždni, dni služobného pokoja, štátna služba nadčas, služobná pohotovosť a dovolenka. Zo žiadneho ustanovenia zákona však nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času a v skutočnosti sa tak čas služobnej pohotovosti nezapočítava do pracovného času príslušníka HaZZ. Tu je zjavný rozdiel medzi zákonom o HaZZ a všeobecným pracovnoprávnym predpisom, a to Zákonníkom práce, ktorý v § 96 ods. 2 výslovne ustanovuje, že čas, počas ktorého sa zamestnanec zdržiava na pracovisku a je pripravený na výkon práce, ale prácu nevykonáva, je neaktívna časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa považuje za pracovný čas. Táto právna úprava Zákonníka práce však nie je aplikovateľná na služobný pomer príslušníka HaZZ. Keďže zákon o HaZZ nepovažuje služobnú pohotovosť hasičov za súčasť ich služobného času, v tejto skutočnosti spočíva rozpor zákona o HaZZ s komunitárnym právom ust.čl.2 ods. 1 Smernice, ako aj judikatúrou súdneho dvora. Smernica pritom neumožňuje, aby členské štáty prijali inú definíciu pojmu „pracovný čas“, než ako je definícia tohto pojmu obsiahnutá v Smernici. Článok 6 písm. b) Smernice predstavuje pravidlo sociálneho práva Európskej únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia, ktoré ukladá členským štátom povinnosť stanoviť 48-hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas, v súvislosti s ktorou je výslovne stanovené, že zahŕňa tak nadčasy ako aj pracovnú (služobnú) pohotovosť a od ktorej sa nemožno v žiadnom prípade odchýliť, pokiaľ ide o také činnosti, ako je činnosť hasičov, hoci by k tomu došlo so súhlasom dotknutého pracovníka. Súdny dvor pritom už opakovane rozhodol, že členské štáty nemôžu jednostranne určiť rozsah pôsobnosti článku 6 písm. b) Smernice tak, že uplatnenie tohto nároku pracovníkov na to, aby priemerný týždenný pracovný čas nepresahoval túto maximálnu hranicu, budú viazať na nejakú podmienku alebo ho určitým spôsobom obmedzia. Vzhľadom však na účelové oddelenie služobnej pohotovosti od služobného (pracovného) času, kedy služobná pohotovosť nie je započítavaná do fondu pracovného času, sa potom formálne z hľadiska vykazovania fondu pracovného času javí, že služobný čas neprekračuje 48 hodín týždenne. Služobná pohotovosť, ktorá je žalobcovi nariaďovaná a ktorú odpracuje v zmysle vnútroštátnej právnej úpravy, nie je považovaná za súčasť jeho služobného času. Inak povedané, ak by zákon o HaZZ pojem služobný čas v súlade s judikatúrou súdneho dvora zahŕňal aj služobnú pohotovosť, bez akýchkoľvek pochybností z formálneho hľadiska by služobný čas hasičov prekračoval 48 hodín týždenne. Je teda možné jednoznačne a bez pochybností uzavrieť, že vnútroštátna právna úprava v zákone č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore je v rozpore s článkom 2 ods. 1 a článkom 6 písm. b) Smernice. Zo skutkového stavu opísaného v žalobe a z priložených listinných dôkazov je zároveň preukázané, že žalobcov priemerný týždenný pracovný čas za žalované obdobie apríl 2021 – február 2024 vrátane, predstavuje 53,16 hodín týždenne, čo je nepochybne viac, než ktorý čas ako maximálny týždenný pracovný čas povoľuje článok 6 písm. b) Smernice. Je teda zjavné, že žalobcove právo vyplývajúce z ustanovenia článku 6 písm. b) Smernice bolo a naďalej je pravidelne porušované.

1.2. Pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitimáciu v tomto spore, z rozsudku Súdneho dvora C-429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci Günter Fuß jednoznačne vyplýva, že článok 6 písm. b) Smernice má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Je nepochybné, že ako jednotlivec sa touto žalobou môže voči žalovanému štátu domáhať náhrady škody vzniknutej mu porušením únioového práva, a teda jeho aktívna vecná legitimácia v tomto konaní je jednoznačne daná. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného, tu je potrebné vziať na zreteľ ustálenú judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej zásada zodpovednosti štátu za škody spôsobené jednotlivcom porušením práva Únie, ktoré sú mu pripísateľné, je súčasťou systému zmlúv, na ktorých je Únia založená. Táto povinnosť platí v prípade každého porušenia práva Únie členským štátom, a to bez ohľadu na verejný orgán, ktorý sa tohto porušenia dopustil, a bez ohľadu na to, aký verejný orgán má podľa práva dotknutého členského štátu v zásade povinnosť túto škodu nahradiť. Podľa judikatúry Súdneho dvora môže náhradu takejto škody spôsobenej jednotlivcovi zabezpečiť nielen verejnoprávny subjekt, ale aj samotný štát, pričom právo Únie nijako nebráni tomu, aby mohla zodpovednosť verejnoprávneho subjektu za škodu spôsobenú jednotlivcovi vzniknúť popri zodpovednosti, ktorú má samotný členský štát. Pasívne vecne legitimovaným subjektom v takomto konaní je teda štát – Slovenská republika. V mene žalovaného Slovenskej republiky koná Ministerstvo vnútra SR ako orgán,

do pôsobnosti ktorého spadá Hasičský a záchranný zbor, ministerstvo bolo tiež garantom právnej úpravy, zákon č. 315/2001 Z. z.

1.3. Súdny dvor vo svojej judikatúre konštantne uvádza, že poškodený jednotlivec má právo na náhradu škody porušením úniového práva zo strany štátu v prípade, ak sú splnené 3 podmienky: a/ cieľom porušenej právnej normy únie je priznať jednotlivcom práva a porušenie je dostatočne závažné, b/ existencia škody, c/ priama príčinná súvislosť medzi týmto porušením a škodou. Ak sú splnené všetky 3 uvedené podmienky, je štát povinný napraviť následky spôsobenej škody podľa vnútroštátneho práva upravujúceho zodpovednosť za spôsobenú škodu. K splneniu prvej podmienky žalobca uviedol, že článok 6 písm. b Smernice stanovuje minimálnu požiadavku na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tým, že stanovuje povinnosť členským štátom ustanoviť maximálnu 48-hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas, ktorá zahŕňa aj nadčasy. S poukazom na § 2 ods. 1 Smernice sa od tejto povinnosti nemožno odchýliť, ak ide o také činnosti, akou je činnosť hasičov, a to ani vtedy, ak by k prekročeniu 48 hodinovej hranice došlo so súhlasom dotknutého pracovníka. Je tak zjavné a nepochybné, že cieľom smernice je priznať právo jednotlivcovi – pracovníkovi. Z judikatúry súdneho dvora vyplýva, že vždy a v každom jednotlivom prípade sa porušenie práva únie považuje za dostatočne závažné, ak je v zjavnom rozpore s judikatúrou súdneho dvora v danej oblasti. Žalobca poukázal na ním citované rozhodnutia súdneho dvora, s ktorými je aktuálna právna úprava zákona o HaZZ v zjavnom rozpore. Dospel jednoznačne k záveru, že je splnená aj podmienka dostatočnej závažnosti porušovania právnej normy únie. K existencii škody žalobca uviedol, že Smernica samotná neobsahuje ustanovenia týkajúce sa procesu náhrady škody vzniknutej porušením jej ustanovení, rovnako neobsahuje ani kritériá zakotvujúce spôsob určenia výšky nároku na náhradu škody. Podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnej právnej úprave nesmú byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady (zásada efektivity). Náhrada škody musí spĺňať aj požiadavku primeranosti (rozsudok súdneho dvora vo veci Brasserie du pecheur a Factortame). Náš právny poriadok neobsahuje žiadne konkrétne ustanovenia pre posúdenie a určenie výšky náhrady škody, ktorá vznikla porušením práva únie. Subsidiárne sa tak má použiť vnútroštátne právo pri zachovaní princípu ekvivalencie a efektivity. Žalobca tak pri posudzovaní nároku na náhradu škody poukazuje na analogické použitie ustanovení slovenského právneho poriadku obsahom a účelom najbližšie, t. j. § 11 až 13 Občianskeho zákonníka. Žalobca uviedol, že porušovaním článku 6 písm. b Smernice dochádza k porušovaniu jeho osobnostných práv na ochranu zdravia, telesnej a psychickej integrity spočívajúce v porušení práva na primeranú dobu odpočinku, ako aj k porušeniu práva na súkromie a rodinný život, a to v príčinnej súvislosti s tým, že v dôsledku nezapočítania hodín služobnej pohotovosti do pracovného času reálne odpracoval viac, než pripúšťa článok 6 písm. b) Smernice. Jeho osobnostné práva sú pritom v dôsledku uvedeného porušované sústavne a dlhoročne, nielen teda počas žalovaného obdobia. Práca hasiča je pritom veľmi zodpovednou prácou, ktorú vníma ako poslanie. Pri svojej práci neraz nasadzuje svoj vlastný život, preto o to viac nevyhnutne a dôvodne potrebuje dostatočný odpočinok po práci na regeneráciu fyzických a psychických síl, čoho sa mu však v dôsledku sústavného porušovania práva na primeranú dobu odpočinku nedostáva. Prichádza o čas, ktorý by inak chcel venovať najmä svojej rodine či iným aktivitám nesúvisiacim s pracovným zaradením. Poukázal na to, že bežne odpracuje približne 5 až 8 hodín nad rámec maximálneho 48-hodinového týždenného pracovného času, mnohokrát však aj oveľa dlhšie. Nie sú žiadnou výnimkou ani týždne, kedy plnením pracovných povinností strávi 80 – 100 hodín za týždeň, kde takáto situácia nastáva vtedy, ak na daný týždeň mu vyjdú 3 zmeny a k tomu naviac ešte nejaké pravidelné školenie resp. opakované preškoľovanie, kurz čí výcvik. Niektoré výcviky pritom trvajú aj týždeň a to mimo domova (napr. vo výcvikovom centre HaZZ na Lešti), a v takéto obdobia je so svojou rodinou absolútne minimálne. Povinné výcviky, kurzy a školenia (ktoré sa cyklicky opakujú) sú pritom spravidla vykonávané mimo služobného času, teda práve v čase 2 dní medzi zmenami, ktoré by mali predstavovať voľno po práci. Ako hasič slúžiaci v minimálne 24 hodinovej zmene pracuje v režime „od rána do rána“ a mám teda v porovnaní s bežnými ľuďmi úplne prevrátený spánkový režim a narušený nočný spánok. Deň, kedy sa ráno vracia zo služby a ktorý má byť jedným z 2 voľných dní medzi služobnými zmenami, častokrát venuje len nevyhnutnej regenerácii značného vyčerpania a nevyspatosti tak, aby nasledujúci deň bol schopný znova plnohodnotne fungovať v bežnom živote. A práve medzi zmenami musí častokrát absolvovať aj rôzne povinné školenia, prípadne je povolaný do tzv. nariadenej služobnej pohotovosti a teda častokrát ani tie 2 dni voľna medzi pracovnými zmenami reálne nemá. Tým, že služobný čas zásahových hasičov je nastavený a porovnávaný s tzv. dennými príslušníkmi HaZZ (ktorí nevykonávajú zásahovú činnosť), ktorých pracovný čas je rovnomerne rozvrhnutý na 40 hodín týždenne a 5 pracovných dní. Napriek tomu, že je hasič v práci reálne podstatne dlhšie, ak napr. hasič odpracuje v mesiaci „len“ 9 zmien

(a na pracovisku tak strávi minimálne 9 x 24, teda 216 hodín), vykázaných mu je len 9 x 16 = 144, čo znamená chýbajúcich 16 hodín do 160 hodinového fondu pracovného času, takže mu formálne chýbajú „neodpracované“ hodiny na splnenie fondu pracovného času. Tieto „chýbajúce“ hodiny následne musí hasič buď prísť dopracovať, alebo sa tieto „neodpracované“ hodiny vykompenzujú náhradným voľnom, ktoré hasič dostane za tie hodiny, ktoré strávi na kurzoch, výcvikoch či školeniach, na ktorých sa zúčastňuje spravidla v čase jeho medzizmenového voľna. V takomto prípade teda v skutočnosti žiadne reálne „náhradné voľno“ nečerpá. Okrem toho, aj vo všeobecnosti môže len zriedkavo čerpať náhradné voľno vtedy, kedy sám chce, keďže sa musí prispôsobovať fungovaniu hasičských zmien, ktoré fungujú na tzv. minimálnych stavoch (12 príslušníkov je plný stav zmeny, avšak podľa pokynov sa slúži na minimálnom stave zmeny v počet 8 príslušníkov, teda 4 príslušníci musia čerpať buď náhradné voľno alebo dovolenku). To potom znamená, že náhradné voľno čerpá nie vtedy, kedy sám chce, ale spravidla podľa toho, aby na zmene v daný deň pracovali len 8 príslušníci a zvyšní členovia zmeny musia zostať doma. Takéto fungovanie a prioritné čerpanie „náhradného voľna“ má potom zároveň vplyv aj na možnosť čerpania dovoleniek, ktoré reálne nestíha vyčerpať a pravidelne ich prenáša do ďalších rokov, ev. je nútený ich častokrát čerpať vtedy, kedy ich reálne nepotrebuje. Spolu s kolegami, ktorí takúto žalobu podali na tunajšom súde ako prví už v roku 2021, dúfali, že aj v dôsledku týchto súdnych konaní dôjde zo strany žalovaného konečne k náprave tohto protiprávneho stavu. Tento protiprávny stav sa nijako nezlepšil, práve naopak, situácia s pracovným časom sa fakticky ešte zhoršila, keďže od 01.01.2022 pracujú v režime 16 hodín výkonu služby a 8 hodín určenej služobnej pohotovosti, takže do pracovného času sa nezapočítava o 1 ďalšiu hodinu naviac. Nakoľko k žiadnej reálnej náprave tohto protiprávneho stavu zo strany žalovaného nedošlo a žalobca nie som ochotný tento stav a jeho následky na osobnom živote naďalej znášať bez akejkoľvek náhrady, podal opätovne žalobu a domáha sa odškodnenia za porušovanie svojich práv aj za ďalšie, takmer 3 roky trvajúce žalované obdobie. Prácu zásahového hasiča naďalej vykonáva preto, že pomoc ľuďom v núdzi ho napĺňa a túto prácu vníma ako životné poslanie. Na druhej strane však považuje za neakceptovateľné, aby neschopnosť či neochotu štátu vynaložiť finančné prostriedky na zásadné posilnenie personálneho stavu príslušníkov v HaZZ suplovali súčasní zásahoví hasiči tak, že budú naďalej dlhoročne pracovať nad rámec prípustného pracovného času. Najmä z dlhodobého hľadiska tak dochádza k ohrozovaniu ich zdravia a aj rodinných a medziľudských vzťahov, keďže aj častá neprítomnosť doma a málo času na rodinu a najbližších má zasadne negatívne dôsledky na súkromný a rodinný život. Žalobca poukázal aj na právny názor Najvyššieho súdu ČR, ktorý v rozsudku sp. zn. 30Cdo/2865/2015 zo dňa 20.01.2016, že v prípade dokazovania nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch je na priznanie nároku podstatné posúdenie, či by takú ujmu, o ktorú v tomto prípade ide, ako zásadnú ujmu pociťovala aj iná osoba v obdobnom postavení. Ujmu, ktorú prekračovaním maximálnej hranice pracovného času trpí žalobca, by ako zásadne negatívnu ujmu na svojich osobnostných právach pociťoval absolútne každý, kto by sa nachádzal v takejto pozícii. Dostatok voľného času nielen na fyzický odpočinok, ale aj na možnosť trávenia času so svojimi najbližšími, či iné aktivity má totiž nepochybne zásadný vplyv na to, ako kvalitne jednotlivec prežíva svoj každodenný život, špecificky, ak vykonáva tak náročnú prácu, akou práca zásahového hasiča nepochybne je. V danom prípade porušovaním článku 6 písm. b) Smernice je porušované aj základné právo na ochranu zdravia, ktoré je ako jedno z najvýznamnejších osobnostných práv zakotvených v Ústave (čl.40). Zároveň však porušovaním Smernice dochádza aj k porušovania základného práva na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky, ktoré rovnako zakotvuje Ústava (čl. 36). Vzhľadom na uvedené skutočnosti, vychádzajúc z povahy škody, ktorá má v tomto prípade nemajetkovú povahu (strata času odpočinku a s tým súvisiace porušenia práva na ochranu zdravia, súkromia a rodinného života), je v slovenskom právnom poriadku nutné analogicky použiť pravidlá týkajúce sa náhrady nemajetkovej ujmy fyzickej osoby podľa ustanovení § 11 – 13 Občianskeho zákonníka, keďže tieto ustanovenia upravujú vzťahy obsahom aj účelom najbližšie k náhrade škody porušením únijného práva ako je to v tomto prípade. S poukazom na uvedené skutočnosti je splnená aj druhá podmienka nároku na náhradu škody, ktorou je vznik škody resp. ujmy, pričom táto má v podmienkach slovenského právneho poriadku pri použití analógie povahu nemajetkovej ujmy, k náhrade ktorej dochádza v peniazoch. Napokon pokiaľ ide o tretiu podmienku, ktorou je existencia príčinnej súvislosti medzi porušením článku 6 písm. b) Smernice a škodou vo forme nemajetkovej ujmy, aj túto považuje za naplnenú. Ak by totiž žalovaný správne prebral ustanovenia článku 2 ods. 1 a článku 6 písm. b) Smernice do zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore, resp. ak by boli tieto ustanovenia z materiálnej stránky v praxi dodržiavané, nedochádzalo by k porušovaniu práva na maximálny 48 - hodinový týždenný pracovný čas a teda nedošlo by ani k strate času odpočinku, na ktorý by žalobca mal nárok, ak by bol maximálny týždenný pracovný čas upravený týmto ustanovením Smernice dodržaný. Nemožno pritom opomenúť ani nedodržiavanie a ešte zásadnejšie je prekračovanie

vnútroštátnej právnej úpravy pracovného času hasičov, kedy § 85 ods. 2 ZoHaZZ stanovuje 40 – hodinový pracovný čas hasičov a podľa Kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa pre príslušníkov HaZZ na rok 2021 mal byť služobný čas príslušníka 38 hodín týždenne a následne v rokoch 2022, 2023 a 2024 služobný čas 37,5 hodín týždenne.

1.4. Pri vyčíslení výšky škody žalobca vychádzal z ustanovení peňažných náhrad za služobnú pohotovosť § 122 ods. 1, 2 zákona o HaZZ. Za odpracované hodiny tzv. určenej služobnej pohotovosti je mu uhrádzaná peňažná náhrada (nie teda „mzda“ resp. „služobný plat“, čo taktiež nepriamo potvrdzuje, že služobná pohotovosť nie je považovaná za pracovný čas) vo výške 15% zo sumy, ktorou je príslušná časť služobného platu (t. j. 15% z hodinovej mzdy). Práve hodiny tzv. určenej služobnej pohotovosti sú tým časom, ktorý odpracuje v rámci každej 24 hodinovej služby v súčasnosti v čase od 22:00 do 06:00 hod. (resp. do konca roka 2021 to bolo v čase od 22:30 do 05:30 hod.) a tieto hodiny mu nie sú započítavané do služobného času. Od určenej služobnej pohotovosti sa nariadená služobná pohotovosť odlišuje tým, že príslušník HaZZ je na výkon služby privolaný mimo rozpisu svojich pravidelných služobných zmien a to spravidla z domu. Základný rozdiel je v tom, že zatiaľ čo určenú služobnú pohotovosť hasič vykonáva v rámci každej jednej pracovnej zmeny a nachádza sa v práci na hasičskej stanici, na výkon nariadenej pohotovosti je privolaný do služby mimo svojho bežného služobného času a to spravidla v čase, keď sa nachádza v domácom prostredí príp. inde (avšak mimo miesta výkonu služby). Za výkon takejto nariadenej pohotovosti sa poskytuje vyššia peňažná náhrada, než za výkon určenej služobnej pohotovosti. Tento postup vyčíslenia z hľadiska analógie iuris žalobca považoval za najbližšie prejednávanej veci, výšku nemajetkovej ujmy je potrebné určiť spôsobom, ktorý najviac a najlepšie zohľadňuje okolnosti, za ktorých táto ujma vznikla. Hodiny služobnej pohotovosti, ktoré mu neboli započítané do služobného času, je možné analogicky posúdiť ako odpracované mimo rozvrhnutia služobného času (čo je práve rozdiel medzi určenou služobnou pohotovosťou podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ a nariadenou služobnou pohotovosťou podľa § 92 ods. 2 ZoHaZZ), keďže služobný čas by mal byť rozvrhnutý tak, aby k porušovaniu jeho práv nedochádzalo. Primeranú náhradu škody v tomto prípade predstavuje rozdiel medzi peňažnou náhradou uvedenou v § 122 ods. 1 ZoHaZZ a peňažnou náhradou uvedenou v § 122 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ, a to za každú jednu odpracovanú hodinu služobnej pohotovosti počas žalovaného obdobia. Výšku nemajetkovej ujmy tak žalobca určil ako súčin počtu odpracovaných hodín služobnej pohotovosti za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku a sumy zodpovedajúcej 35 % peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roka (50 % - 15 %) a v prípade odpracovania služobnej pohotovosti v čase pracovného pokoja, ako súčin odpracovaných hodín v čase pracovného pokoja a sumy zodpovedajúcej 20 % peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej sadzby za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50 % - 30 %). Primeraná náhrada škody tak predstavuje rozdiel medzi výškou náhrady pri nariadenej služobnej pohotovosti a výškou náhrady za určenú služobnú pohotovosť. Takýto spôsob výpočtu škody spĺňa odškodňovaciu úlohu, je v súlade s judikatúrou súdneho dvora a zároveň spĺňa aj požiadavku primeranosti, pričom nie je sumou neprimerane vysokou. V súvislosti s posudzovaním primeranosti tohto nároku poukázal na už v súčasnosti ustálenú rozhodovaciu prax súdov o takej žalobe, akou je aj táto žaloba. V jeho veci už tunajší súd rozhodol za iné (predchádzajúce) žalované obdobie (03/2018 – 03/2021), pričom nárok mu bol právoplatne priznaný v celom rozsahu rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa zo dňa 15.03.2022, č. k. 19C/13/2021-235 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23.11.2022, č. k. 17Co/47/2022-298. Tu žalovaný nárok je stanovený identickým spôsobom výpočtu, aký uplatnil za predchádzajúce žalované obdobie a s ktorého legitímnosťou a primeranosťou sa stotožnil tak prvoinštančný, ako aj následne odvolací súd. Poznajúc argumentáciu žalovaného z predchádzajúceho sporu aj tu žalobca zdôraznil, že žalobou si neuplatňuje mzdový nárok, ale domáha sa náhrady škody porušením únijného práva a spôsob výpočtu výšky škody použil výlučne z dôvodu neexistencie právnej úpravy, ktorá by presne stanovovala spôsob výpočtu náhrady škody v takýchto prípadoch. Žalobca ďalej poukázal na to, že jednotlivé dielčie nároky vznikali postupne, osobitne za každý mesiac, v ktorom boli jeho práva porušované, ku dňu splatnosti každej mesačnej mzdy. Rozhodujúcim momentom vzniku jeho ujmy je tak výplatný termín. U príslušníkov HaZZ je mzda splatná vždy k 10-dňu nasledujúceho mesiaca. Splatnosť mzdy za mesiac apríl 2021 nastala dňa 10.05.2021, splatnosť mzdy za mesiac máj 2021 nastala dňa 10.06.2021 atď. Vzhľadom k všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe vyplývajúcej z ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka si preto touto žalobou uplatňuje nárok spätne za obdobie 3 rokov pred podaním tejto žaloby, a to počínajúc splatnosťou mzdy za mesiac apríl 2021 (ktorá nastala 10.05.2021) až po február 2024 vrátane. Týmto postupom žalobca následne matematicky vyčíslil celkovú náhradu škody vo forme nemajetkovej ujmy za žalované obdobie mesiac apríl 2021 až február 2024 vrátane (t. j. od 01.04.2021 do 29.02.2024), teda pri odpracovaných

hodinách určenej služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ v rozsahu 1.966,71 hodín predstavuje súhrnne sumu vo výške 5.388,19 Eur, ktorej zaplatenia sa voči žalovanému domáha.

2. Súd vo veci rozhodol platobným rozkazom dňa 20.05.2024 tak, že žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel. Proti vydanému platobnému rozkazu podal žalovaný včas odpor s odôvodnením, v ktorom uviedol, že nesúhlasí s podanou žalobou a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť. Poukázal na to, že rozsah pôsobnosti smernice je pozitívne vymedzený v článku 1 ods. 1, 2, 3, Smernice 2003/88/ES, v čl. 2 ods. 1, ako aj negatívne v článku 2 ods. 1 súvisiacej Smernice 89/391/ES. Z uvedeného vymedzenia vyplýva, že sa neuplatňuje na odvetvia činností, ktoré zahŕňajú určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. Na základe toho sa tak smernica na služobný pomer príslušníkov HaZZ nevzťahuje v plnom rozsahu. Podľa názoru žalovaného štátnu službu príslušníkov HaZZ vykonávajúcich zásahovú činnosť možno jednoznačne subsumovať pod negatívne vymedzenie pôsobnosti smernice v článku 2 ods. 2. Žalobca si tak nesprávne vykladá pôsobnosť smernice podľa článku 1 ods. 3. Článok 2 ods. 2 stanovuje, že sa neuplatní tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napr. ozbrojené sily, polícia, alebo pre určité osobité činnosti služieb civilnej ochrany. Štátna služba príslušníkov HaZZ, ktorí vykonávajú aj zásahovú činnosť charakteristickú nerovnomerným rozvrhnutím služieb s nariadenou služobnou pohotovosťou, má charakter osobitnej činnosti služieb civilnej ochrany. Keďže sa smernica na žalobcu nevzťahuje, nemohla mu vzniknúť škoda v súvislosti s implementáciou smernice, čím nie je splnený základný predpoklad zodpovednosti za škodu.
2.1. Žalovaný ďalej namietol svoju pasívnu vecnú legitimáciu v spore. Poukázal na to, že žalobu pre netransponovanie smernice resp. nesprávnu transpozíciu smernice môže podať za prvé Európska komisia priamo na SD, za druhé fyzická alebo právnická osoba, ktorá je týmto priamo dotknutá a to na vnútroštátny súd členského štátu EÚ. Podľa názoru žalovaného sa miera zodpovednosti za prípadný vznik škody musí medzi dvomi samostatnými subjektmi (Slovenskou republikou a Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, resp. Hasičským a záchranným zborom) rozlišovať. Nie je prípustné, aby sa zodpovednosť Slovenskej republiky odvodzovala od individuálneho prístupu inej osoby k pracovnoprávnym vzťahom konkrétneho zamestnanca. Žalovaný má za to, že Slovenská republika a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky sú dva samostatné a nezávislé subjekty právnych vzťahov, preto podľa žalovaného nie je možné dospieť k inému záveru než, že posúdenie ich zodpovednosti za prípadný vznik škody ako dôsledok výkonu určitých práv, nie je možné zamieňať. Preto aj keby súd prvej inštancie konštatoval, že aplikácia Smernice na služobný pomer žalobcu bola nesprávna, nijako táto skutočnosť nesúvisí so zodpovednosťou žalovaného za správnosť prebratia Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky. Žalovaný má za to, že v tejto veci nie je daná jeho pasívna vecná legitimácia.
2.2. Smernica 2003/88/ES upravujúca minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času bola transponovaná do slovenského právneho poriadku okrem iného zákonom č. 315/2001 Z. z., čo je uvedené aj v transpozičnej prílohe č. 4 zákona pod bodom 6. Žalobca konštatuje, že malo dôjsť k nesprávnej transpozícii Smernice 2003/88/ES do zákona č. 315/2001 Z. z., podľa ktorého sa podľa žalobcu doba služobnej pohotovosti nezapočítava do týždenného pracovného času hasičov. Podľa žalovaného však takéto tvrdenia žalobcu nie sú opodstatnené. Žalovaný uviedol, že je potrebné zohľadniť výpočet za tri roky, nakoľko ide o osobné právo majetkovej povahy. Výpočet nezohľadňuje práceneschopnosti ani ďalšie neprítomnosti (napríklad karanténa z dôvodu ochrany verejného zdravia a pod., zaokrúhlené v prospech žalobcu). Vo výpočte je možné ďalej zohľadniť aj dni služobného voľna poskytnuté na základe kolektívnej zmluvy (napr. čl. 4 ods. 14 Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre príslušníkov Hasičského a záchranného zboru na rok 2021 – uplatňuje sa v období január - jún príslušného kalendárneho roka, a teda spôsobuje zlepšenie výpočtu v týchto referenčných obdobiach), čoho dôsledkom je konštatovanie o vhodnosti transpozície Smernice vzhľadom na dodržiavanie práv žalobcu v zmysle žaloby. Z uvedeného výpočtu a ďalších skutočností vyplýva, že z hľadiska maximálneho priemerného počtu odslúžených hodín týždenne vzhľadom na referenčné obdobia, bola Smernica 2003/88/ES transponovaná správne. K článku 2 ods. 1 Smernice žalovaný uviedol, že podľa ustálenej judikatúry súdneho dvora je rozhodujúcim faktorom pre posúdenie či sú naplnené charakteristické znaky pojmu pracovný čas aj v služobnej pohotovosti, ktorú pracovník vykonáva na svojom pracovisku skutočnosť, že je povinný byť fyzicky prítomný na mieste určenom zamestnávateľom a byť mu k dispozícii, aby v prípade potreby mohol poskytnúť primerané služby. Pracovný čas v sebe zahŕňa riadny pracovný čas, prácu nadčas a pracovnú pohotovosť na pracovisku. V prípade domácej pohotovosti súdny dvor rozhodol, že do maximálneho týždenného pracovného času sa zarátava iba čas skutočného výkonu práce pre zamestnávateľa (rozsudok vo veci C-303/98). Zákon o HaZZ definuje služobný čas príslušníka hasičského a záchranného zboru ako časový úsek, v ktorom

príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu, pričom umožňuje rozvrhnúť služobný čas aj nerovnomerne. Zároveň definuje pojem služobný deň, za ktorý sa považuje vykonávanie štátnej služby podľa rozvrhu služobného času. Okrem štátnej služby vykonávanej v riadnom služobnom čase sa za výkon štátnej služby považuje aj služobná pohotovosť v štátnej službe vykonávaná v mieste výkonu štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby v rámci riadneho rozvrhnutia služobného času podľa § 91 zákona a štátna služba nadčas podľa § 92 zákona. Ustanovenia § 86 a 92 ods. 1 nepopierajú, že služobná pohotovosť v štátnej službe je výkonom štátnej služby, avšak vystihujú rozdiel medzi určenou služobnou pohotovosťou a nariadenou služobnou pohotovosťou. Pri nariadenej služobnej pohotovosti ide o služobnú pohotovosť v mieste vykonávania štátnej služby mimo rozvrhnutia služobného času, čo je vyjadrené napr. aj vo výške peňažnej náhrady za čas takejto služobnej pohotovosti. V oboch prípadoch je však nesporné, že ide o výkon štátnej služby v rámci služobného času. Žalovaný ďalej poukázal na článok 15 Smernice, ktorý umožňuje dohodnúť aj priaznivejšie podmienky, napr. v kolektívnych zmluvách. Tvrdenie žalovaného o služobnom čase podporuje aj Kolektívna zmluva vyššieho stupňa pre príslušníkov Hasičského a záchranného zboru na rok 2019 – 2020, na rok 2021 a na rok 2022, ktoré vo väzbe na citované ustanovenia zákona rozvrhuje služobný čas na vykonávanie štátnej služby a služobnú pohotovosť. Explicitnejšie rozlíšenie jednotlivých častí služobného času je upravené v čl. 3 kolektívnej zmluvy, kde sa uvádza, že :
„Pre príslušníkov vykonávajúcich štátnu službu s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom je služobný čas rozvrhnutý spravidla na 16 hodín vykonávania štátnej služby a časť služobnej pohotovosti, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby v mieste vykonávania štátnej služby, v trvaní 8 hodín v jednej 24 – hodinovej zmene.“ S poukazom na právnu úpravu a ustanovenia platnej kolektívnej zmluvy podľa názoru žalovaného je plne transponovaný článok 2 ods. 1 Smernice. K transpozícii článku 6 Smernice žalovaný poukázal na to, že podľa Smernice 2003/88/ES priemerný pracovný čas pre každé obdobie 7 dní nesmie prekročiť 48 hodín vrátane nadčasov, pričom týždenný pracovný čas pre každého zamestnanca musí byť ustanovený zákonom, správnym opatrením alebo kolektívnou zmluvou. Smernica 2003/88/ES tiež umožňuje ustanoviť odlišne referenčné obdobie iné ako 7 dní, čo prichádza do úvahy najmä pri nerovnomerne rozvrhnutom pracovnom čase. Článok 16 Smernice 2003/88/ES stanovuje na účely uplatnenia maximálneho týždenného pracovného času referenčné obdobie na 4 mesiace. Článok 17 ods. 3 Smernice 2003/88/ES poskytuje protipožiarnym službám možnosť uplatnenia výnimky a určiť dlhšie referenčné obdobie prípadne na 6 mesiacov, alebo ak je to uvedené v Kolektívnych zmluvách, tak na celých 12 mesiacov. Podmienkou uplatnenia takéhoto iného referenčného obdobia navyše je, že príslušným pracovníkom sa poskytne rovnocenný náhradný čas odpočinku alebo (vo výnimočných prípadoch), kde z objektívnych dôvodov nie je možné poskytnúť taký čas odpočinku, sa príslušným pracovníkom poskytne primeraná ochrana. Zákon č. 315/2001 Z. z. upravuje limity dĺžky služobného času tak, že pri rovnomernom služobnom čase je služobný čas príslušníka 40 hod týždenne v zmysle § 85 a podľa § 91 ods. 3 zákona možno hasičovi prikázať v kalendárnom roku službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín, čo je v priemere 5,7 hod týždenne. V zmysle § 86 ods. 1 zákona môže byť služobný čas hasičov rozvrhnutý aj nerovnomerne, pričom dĺžka riadneho služobného času v jednotlivých služobných dňoch nemôže byť vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávanej štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti je najviac 24 hod v služobnom dni. V zmysle platnej kolektívnej zmluvy hasiči vykonávajú štátnu službu s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom, majú výkon štátnej služby v rámci 12-hodinového riadneho služobného času, alebo služobný čas je rozvrhnutý na 17/18 hod vykonávania štátnej služby a čas služobnej pohotovosti bezprostredne nadväzujúcu v trvaní 7/6 hod v jednej 24-hodinovej smene. Referenčné obdobie je rozvrhnuté na obdobie 6 mesiacov, uvedené referenčné obdobie tak neodporuje tomu, aby bolo dodržané zákonné ustanovenie 40 hod priemerného týždenného služobného času v súlade s rozvrhnutými službami. To znamená, že pokiaľ aj vnútroštátne právo neupravuje explicitne maximálne priemerný týždenný služobný čas konkrétnym počtom hodín tak ako je tomu v smernici, zákon č. 315/2001 Z. z. a kolektívna zmluva dostatočne určujú počty hodín služobného času hasičov, vrátane rozsahu hodín služby nadčas za príslušný kalendárny rok. Z uvedeného vyplýva, že dotknuté právne predpisy transponovali článok 6 Smernice správne. Žalobcovi sa tak nepodarilo preukázať, že by štát neprebral smernicu do zákona správne. Služobné dni žalobcu sú vopred plánované. S plánovaným rozvrhom služobného času je žalobca každý mesiac oboznámený najneskôr tri dni pred začiatkom nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Žalobca počas svojho pôsobenia v Hasičskom a záchrannom zbore žiadnym spôsobom nenamietal rozvrh služobného času (písomne ani ústne) a máme za to, že svoj súhlas s rozvrhnutím služobného času vyjadril (okrem podpisu plánu výkonu služieb) aj konkludentne tak, že konal podľa plánovaného rozvrhnutia služobného času, na výkon práce sa vždy riadne a včas dostavil a služobný úrad nemal pochybnosti o tom, že s takýmto

rozvrhnutím služobného času súhlasí. O spokojnosti s rozvrhom služobného času svedčí aj skutočnosť, že žalobca nikdy neprejavil záujem o preradenie na funkciu s rovnomerne rozvrhnutým služobným časom. Počas služobnej pohotovosti na pracovisku je žalobca fyzicky prítomný v mieste výkonu štátnej služby, pričom tento čas je určený na oddych a odpočinok. Žalobca počas služobnej pohotovosti nemá určené činnosti ktoré má vykonávať a nie sú naňho kladené žiadne úlohy; s výnimkou vyhláseného výjazdu, kedy má prerušenú služobnú pohotovosť a má riadne platený výkon štátnej služby nadčas. Na služobný pomer príslušníka Hasičského a záchranného zboru sa vzťahujú aj iné predpisy (napr. zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov), kolektívne zmluvy, pričom z týchto predpisov pre príslušníkov vyplýva viacero výhod z oblasti sociálneho zabezpečenia či zdravotnej starostlivosti - dovolenka nad rámec zákonnej úpravy, ďalšie služobné voľno priznané z kolektívnej zmluvy, každoročné rekondičné pobyty (bez odpočtu dovolenky), náhradné voľno za prácu vo sviatok, pravidelné lekárske prehliadky, vďaka čomu žalobca čerpal ďaleko viac voľna, ako pracovníci vykonávajúci prácu v inom odvetví. Príslušníci sú chránení pred nepriaznivými účinkami spôsobenými nadmerne dlhým pracovným časom a nedostatočným odpočinkom práve vyššie spomínanými zákonnými úpravami vyplývajúcimi z osobitného predpisu o sociálnom zabezpečení a z kolektívnej zmluvy, ktoré majú za následok, že nie je prekračovaný stanovený maximálny pracovný čas určený v smernici. Smernica stanovuje maximálny týždenný pracovný čas 48 hodín, avšak tento limit je priemer, ktorý možno v súlade s čl. 16 ods. b) smernice vypočítať za referenčné obdobie nepresahujúce 6 mesiacov. Na účely smernice treba do maximálneho času ustanoveného smernicou započítavať iba čas, ktorý žalobca pracuje, tzn. je na pracovisku, služobnej ceste, prípadne na školení. Do maximálneho času pre účely dodržiavania maximálneho týždenného času určeného smernicou nemožno zarátavať čas, kedy žalobca čerpá náhradné voľno, dovolenku, dodatkovú dovolenku, PN-ku, OČR-ku, lekára, otcovskú dovolenku, alebo je na rekondičnom pobyte (benefit pre príslušníka; s účinnosťou od 1. 1. 2023 je možné vykonať rekondičný pobyt aj formou aktívneho odpočinku doma), pretože počas tohto času žalobca nepracuje podľa pokynov zamestnávateľa ani nevykonáva činnosti vyplývajúce z jeho popisu služobných činností. Preto nemožno takto strávený čas zarátavať do maximálneho týždenného pracovného času. Plánovacie plachty, ktoré žalobca použil ako dôkaz na výpočet hodín, sú exportované z programu SAP, ktorý počíta hodiny pre účely fondu služobného času a nemôžu sa použiť na preukazovanie porušenia smernice. Ako príklad uvádzame, že keď žalobca čerpá dovolenku, v prostredí programu SAP je táto neprítomnosť evidovaná ako výkon služby v rozsahu 16 hodín. To isté uvádza program aj v prípade iných prekážok v práci na strane zamestnanca, tzn. OČR, PN, náhradné voľno, dodatková dovolenka, voľno z KZ, rekondičný pobyt, kedy žalobca nepracuje podľa pokynov zamestnávateľa a nevykonáva svoju činnosť alebo povinnosti pre zamestnávateľa. Pri takomto výpočte sa mohlo stať a stalo, že žalobca požaduje náhradu aj za týždne, kedy žalobca vôbec neprekročil 48 hodín v danom týždni. Je zarážajúce, že žalobca pred podaním žaloby nevyvinul žiadnu snahu upozorniť zamestnávateľa na možné porušovanie smernice. Ak by žalobca pred podaním žaloby riešil odpracované hodiny a ich počítanie so zamestnávateľom (napríklad v čase, keď žalobca odsúhlasil bez výhrad plán výkonu služieb), mohol byť problém vyriešený zmierlivo a bez potreby súdneho konania. V nadväznosti na vyššie uvedené žalovaný konštatoval, že vo vzťahu k žalobcovi nebola smernica porušená a nie je dôvod priznať žalobcovi náhradu za nemajetkovú ujmu v peniazoch za porušenie práva Európskej únie

2.3. K vyčíslenému nároku na náhradu škody má žalovaný za to, že žalobca neosvedčil vznik tohto nároku. Žalobca len veľmi nejasne stanovil, že škoda mu mala vzniknúť tým, že vykonával nariadenú služobnú pohotovosť, za ktorú bol podľa vnútroštátnej legislatívy odmeňovaný. Žalovaný zdôraznil, že počas služobnej pohotovosti je pracovník povinný byť v zariadení zamestnávateľa, alebo mimo neho, pričom má byť pripravený na výkon práce na požiadanie zamestnávateľa. Pokiaľ nie je zásah, žalobca môže odpočívať alebo sa venovať inej činnosti, t. j. nežiada sa od neho v danom čase výkon práce. V zmysle platnej legislatívy pri takto nariadenej služobnej pohotovosti je v mieste vykonávania štátnej služby určený, alebo vymedzený priestor na odpočinok, čiže zamestnávateľ si je vedomý a dokonca vytvára podmienky na oddych (spánok) zamestnanca, t. j. žalobcu. V čase služobnej pohotovosti sa od žalobcu nevyžaduje aktívna činnosť. Napriek tomu zamestnávateľ žalobcovi vypláca dohodnutú odmenu za takto strávený čas, t. j. nielen za vykonávanú prácu, ale aj za neaktívnu časť práce. Tým zamestnávateľ kompenzuje to, že v prípade potreby bude žalobca k dispozícii. Žalobca mal možnosť sa pred nástupom na vykonávanie štátnej služby v Hasičskom a záchrannom zbore oboznámiť so všetkými podmienkami výkonu služby a to jednak z voľne prístupných zdrojov na internete (stránky MV SR, príslušného krajského riaditeľstva HaZZ, zbierka právnych predpisov) ako aj na informatívnom pohovore v rámci prijímacieho konania. Žalobca vopred vedel o platových podmienkach, o služobnej pohotovosti a služobnom čase, ako aj o ďalších právach a povinnostiach, ktoré sa na príslušníka s nerovnomerným rozvrhnutím služobného času vzťahujú a akceptoval ich bez výhrad zložením

služobnej prísahy ako podmienky vzniku služobného pomeru príslušníka. Dovolávanie sa neskoršieho porušenia osobnostných práv príslušníka spočívajúcich v ochrane zdravia, psychickej a telesnej integrity, nedostatku primeranej doby na odpočinok, ako aj k porušeniu práva na súkromie a rodinný život vyznie v kontexte vyššie uvedeného ako účelové a kontraproduktívne konanie zo strany žalobcu. Žalovaný za to, že žalobca, z hľadiska odmeny vyplatenej v predmetnom období za vykonanú štátnu službu, nebol na svojich právach ukrátený. Žalobca v žalobe netvrdí, že by sa tento zásah negatívne odrazil napr. v medziľudských vzťahoch, že by mal negatívny dopad na jeho zdravotný stav. Žalobca v žalobe žiadnym spôsobom nepreukázal, že by mu vznikol nárok na náhradu škody. Žalobca žiadnym spôsobom svoj výpočet bližšie nešpecifikoval ani nepreukázal, iba odkázal na tabuľku priloženú k žalobe a plán služieb. Žalovaný zdôrazňuje, že dôkazné bremeno je na strane žalobcu. V zmysle ustanovenia § 132 CSP skutkové tvrdenia nemožno nahradiť odkazom na predložený dôkaz. Žalovaný má za to, že v tomto prípade žalobca neuniesol dôkazné bremeno. Popísaný spôsob výpočtu výšky náhrady škody žalobcom uplatňovaný je skôr mzdovým nárokom. Nemajetková ujma žalobcovi však mohla vzniknúť až konkrétnym porušením ustanovení predmetnej Smernice a len v rozsahu tohto porušenia. Žalobca si uplatnil mzdový nárok vydávajúc ho za nemajetkovú ujmu vzniknutú v dôsledku údajného porušenia Smernice (podľa rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 21C/60/2022 zo dňa 02.02.2023, bola žaloba zamietnutá, a to z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcu). Výšku nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požaduje vo výške 6.499,38 Eur (pozn súdu správne vo výške 5.388,19 Eur), žalovaný považuje za premrštenú a absolútne neprimeranú, a to aj s porovnaním výšky náhrad, ktorá je priznávaná obetiam trestných činov, ktorých ujma je v porovnaní s údajnou ujmou žalobcu neporovnateľne vyššia. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva náhrada nemajetkovej ujmy musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo), pričom pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napr. Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo). Na podporu svojich tvrdení žalovaný uviedol v obdobnej veci rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 19C/23/2022-86 zo dňa 10.11.2022. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Cdo 19/2020, určenie výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy pritom nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá nepodlieha žiadnemu hodnoteniu, naopak jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí aj v kontexte s ďalšími právnymi predpismi upravujúcimi obdobnú problematiku. Príkladom žalovaný uviedol: rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 10C/142/2002 zo dňa 15.05.2006 (matke priznaná nemajetková ujma vo výške 6.638,78 EUR za smrť dcéry pri dopravnej nehode), rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 7C/818/1996 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (matke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 9.958,18 EUR za smrť jej syna v dôsledku rasovo motivovaného trestného činu spáchaného obzvlášť brutálnym spôsobom). Žalobca v konaní nepreukázal zásah do súkromného, rodinného života, v medziľudských vzťahoch, či nepriaznivosť zdravotného stavu v príčinnej súvislosti s výkonom povolania v takej značnej miere, ktorá by odôvodňovala výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požaduje. Hoci výšku nemajetkovej ujmy súd určuje voľnou úvahou, nemôže ísť o úvahu nepreskúmateľnú, resp. o úvahu svojvoľnú. Vzhľadom na to, že ide o osobnostné práva, je potrebné nemajetkovú ujmu posudzovať v každom jednom prípade individuálne. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej satisfakcie) je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencie závažnej ujmy, ktorú treba riadne a konkrétne preukázať. Dôkazné bremeno v sporovom konaní zaťažuje žalobcu a s ohľadom na zásadu kontradiktórnosti je úlohou žalobcu, označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie v súlade s princípom hospodárnosti hneď na začiatku konania. Žalobca doposiaľ nepreukázal a ani riadne neodôvodnil výšku ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená.
Žalobca ďalej citoval rad rozhodnutí Okresného súdu Košice II, Okresného súdu Košice I, Okresného súdu Stará Ľubovňa, Okresného súdu Rimavská Sobota, Okresného súdu Žiar nad Hronom, kde priemerná výška doposiaľ priznanej škody v uvedených obdobných rozhodnutiach predstavuje sumu približne 1.000,-- Eur až 2.500,-- Eur.
2.4. Žalovaný napokon vzniesol aj námietku miestnej nepríslušnosti, keďže skutočnosťou, ktorá zakladá uplatnené právo, je podľa žalobcu nesprávna transpozícia smernice spadajúca do pôsobnosti Ministerstva vnútra SR, je miestne príslušným súdom okresný súd, v obvode ktorého má ústredný orgán štátnej správy svoje sídlo, ktorým je Okresný súd Bratislava I. Žalovaný navrhol vec postúpiť príslušnému súdu.

3. K odporu žalovaného sa žalobca vyjadril písomne dňa 27.06.2024 a zotrval na podanej žalobe. K námietkam žalovaného uviedol, že žalovaný na svojej argumentácii a tvrdeniach naďalej zotrváva, pričom takmer identickú obranu a námietky žalovaný použil už v predchádzajúcom spore strán za

predošlé žalované obdobie, pričom tak prvoinštančný, ako aj odvolací súd jeho argumentáciu a námietky posúdili ako v celom rozsahu právne nedôvodné. Čo sa týka pôsobnosti smernice na hasičov jednoznačne a opakovane sa o tom vyjadril súdny dvor (rozsudok vo veciach C-397/01 až C-403/01, uznesenie C-52/2004). Súdny dvor dospel k jednoznačnému záveru, že jediným cieľom výnimky uvedenej v článku 2 ods. 2 Smernice, na ktorú žalovaný poukázal, bolo zabezpečenie riadnej činnosti služieb nevyhnutných na účely ochrany bezpečnosti zdravia, ako aj verejného poriadku v prípade závažných okolností, ktoré vzhľadom na ich povahu nie je možné zohľadniť pri rozvrhu pracovného služobného času zásahových a bezpečnostných zložiek. Napokon Súdny dvor aj v ťažiskovom rozsudku C-429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci Günter Fuß úplne jednoznačne uviedol a záväzne judikoval, že z rozsahu úpravy Smernice 2003/88/ES nie sú vyňatí ani hasiči (teda úplne nepochybne ani hasiči - príslušníci HaZZ). Závery rozhodnutí súdneho dvora sú záväzné aj pre vnútroštátne súdy a argumentácia žalovaného, že sa smernica nevzťahuje na príslušníkov HaZZ je tak zjavne nesprávna a nedôvodná. Záver, že Smernica sa vzťahuje na príslušníkov HaZZ, napokon jednoznačne potvrdzuje skutočnosť, že v bode 5 prílohy č. 4 ZoHaZZ je výslovne uvedené, že žalovaný (Slovenská republika) do zákona transponoval predmetnú Smernicu, a teda sám ju vzťahuje na hasičov – príslušníkov HaZZ. Žalobca poukázal aj tú skutočnosť, že výklad ustanovení Smernice ohľadne negatívnej a pozitívnej výnimky, tak ako ho prezentuje žalovaný, je zjavne nesprávny a neobstojí. Ako vyplýva z článku 2 ods. 2 prvý pododsek Smernice 89/391/EHS, táto sa neuplatňuje len tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb (akými sú napríklad služby v oblasti civilnej ochrany). Táto výnimka bola prijatá len za účelom zabezpečiť riadne fungovanie služieb nevyhnutných na ochranu verejnej bezpečnosti, zdravia a poriadku, ak nastane osobitne vážna situácia, pre ktorú je typické, že nie je možné rozvrhnúť čas pre zásahové a záchranné tímy. Cieľom Smernice 89/391/EHS je zameranie na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci. Rovnako aj zo znenia jej článku 2 ods. 1 vyplýva, že rozsah jej pôsobnosti je nutné chápať širšie. Naopak, výnimky z pôsobnosti tejto smernice uvedené v článku 2 ods. 2 v prvom pododseku, je potrebné vykladať zužujúco – tento článok nevylučuje z pôsobnosti smernice služby civilnej ochrany ako také, ale len „určité osobitné činnosti“ týchto služieb, ak charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti odporujú použitiu ustanovení predmetnej smernice. výnimka uvedená v článku 2 ods. 2 prvom pododseku Smernice 89/391/EHS bola prijatá len za účelom zabezpečiť riadne fungovanie služieb nevyhnutných na ochranu verejnej bezpečnosti, zdravia a poriadku, ak nastane osobitne vážna situácia alebo situácia osobitného rozsahu - napríklad katastrofa - pre ktorú je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy. Takto popísaná služba civilnej ochrany v užšom zmysle slova, na ktorú sa vzťahuje uvedené ustanovenie, sa úplne zjavne odlišuje od štandardnej, základnej obsahovej náplne činnosti a úloh hasiča. Príslušníci HaZZ jednoznačne nespadajú pod „civilnú ochranu“ a to bez ohľadu na to, že zriedkavo vykonávajú niektoré činnosti, ktoré pod civilnú ochranu patria, a to už len preto, že primárne plnia hasiči iné úlohy než tie, ktoré sú typické pre civilnú ochranu.

3.1. K námietke pasívnej vecnej legitimácii žalovaného žalobca poukázal na podrobné zdôvodnenie v žalobe, na čom v celom rozsahu zotrval. Žalovaný síce v odpore proti platobnému rozkazu namieta nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie v konaní, avšak svoje tvrdenia v tomto smere nepodporuje žiadnou podrobnejšou právnou argumentáciou a zároveň zjavne „prehliada“, že otázka pasívnej vecnej legitimácie členského štátu v prípade škody spôsobenej jednotlivcovi porušením únioového práva je založená na konštantnej judikatúre Súdneho dvora. Žalobca zdôraznil tú základnú skutočnosť, že podanou žalobou sa domáha náhrady škody vzniknutej porušením únioového práva, a to konkrétne práva na maximálny pracovný čas. K tomuto porušeniu únioového práva došlo v dôsledku nesprávneho prebratia Smernice. V súlade s judikatúrou Súdneho dvora môže náhradu takejto škody spôsobenej jednotlivcovi zabezpečiť nielen verejnoprávny subjekt, ale aj priamo štát. Ako pritom vyplýva priamo zo znenia článku 29 dotknutej Smernice: „Táto smernica je adresovaná členským štátom.“ Žalovaný – Slovenská republika, ako členský štát a adresát Smernice, je po vstupe do Európskej únie zodpovedný za prijatie všetkých opatrení legislatívnej a aj faktickej povahy s cieľom dosiahnutia účelu Smernice. V prípade, že si štát túto povinnosť neplní, je zodpovedný aj za nesprávnu aplikáciu Smernice, pokiaľ k nesprávnej aplikácii Smernice došlo v dôsledku jej nesprávneho prebratia resp. neprebratia do právneho poriadku Slovenskej republiky (viď aj rozsudok Súdneho dvora C-46/93 a C-48/93 zo dňa 05.03.1996 vo veci Brasserie du pecheur SA, rozsudok Súdneho dvora C-224/01 zo dňa 30.09.2003 vo veci Köbler). Námietky žalovaného ohľadne údajnej neexistencie jeho pasívnej vecnej legitimácie preto považuje za zjavne nesprávne a nedôvodné.

3.2. Rovnako čo sa týka vyjadrenia žalovaného k transpozícii článku 2 ods. 1 Smernice a článku 6 Smernice poukázal na podrobné vyjadrenie v žalobe, na ktorom v celom rozsahu zotrval a nesúhlasil so závermi žalovaného. Je síce možné v zásade súhlasiť s tvrdením žalovaného, že podľa ZoHaZZ

ide v prípade služobnej pohotovosti o výkon štátnej služby, táto skutočnosť je však pre merito tohto sporu nepodstatná a irelevantná. Základnou podstatou tohto sporu totiž je, že služobná pohotovosť sa hasičom nezapočítava do služobného (pracovného) času a teda odslúžená služobná pohotovosť nie je vykazovaná ako odpracovaný čas, pričom práve preto, z hľadiska žalovaným formálne vykazovaného počtu odpracovaných hodín, nedochádza k porušovaniu Smernice 2003/88/ES, keďže takto evidenčne („na papieri“) nie je prekračovaný maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas. Služobná pohotovosť je síce považovaná za výkon štátnej služby, avšak nie je započítavaná do služobného (pracovného) času, čo je zásadný a diametrálny rozdiel. Po minimálne 24 hodín trvajúcej zmene (ktorá môže byť predĺžená výjazdom) by formálne žalobca mal mať 2 dni voľna, avšak ani tieto 2 dni voľna na regeneráciu po práci reálne k dispozícii častokrát nemá z dôvodov, že ako zásahový hasič je povinný pravidelne absolvovať rôzne kurzy, výcviky a školenia, ktoré služobný úrad plánuje spravidla práve na obdobie medzi službobnými zmenami, pričom za čas strávený na týchto kurzoch nedostáva žiadnu odmenu, ale len náhradné voľno. Toto náhradné voľno je povinný čerpať prioritne pred čerpaním dovolenky, spravidla do 60 dní. Ak v tomto období náhradné voľno nestihne vyčerpať, toto náhradné voľno prepadá bez náhrady. Počas žalovaného obdobia slúžil v 24 – hodinových zmenách, z ktorých 17 hodín pripadalo na služobný čas a 7 hodín na služobnú pohotovosť (do konca roka 2021), resp. 16 hodín služobný čas a 8 hodín služobnej pohotovosti (od 01.01.2022). Kolektívne zmluvy, ktoré by mali zabezpečovať väčšiu ochranu práv zamestnancov, v tomto prípade viedli k tomu, že jeho postavenie sa fakticky ešte zhoršilo, keďže od 01.01.2022 mu nie je do pracovného času započítavaných o ďalšiu 1 hodinu naviac, keďže určená služobná pohotovosť bola predĺžená zo 7 na 8 hodín denne, pričom žiadna z týchto odpracovaných hodín pohotovosti nie je považovaná za pracovný čas. Ustanovenie § 85 ods. 2 ZoHaZZ stanovuje 40-hodinový týždenný pracovný čas, pričom podľa Kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa pre príslušníkov HaZZ na rok 2021 mal byť služobný čas príslušníka 38 hodín týždenne a následne v rokoch 2022, 2023 a 2024 mal byť služobný čas príslušníka 37,5 hodín týždenne, čo je v reálnych podmienkach výkonu práce zásahových hasičov doslova iluzórne. K prekračovaniu stanoveného resp. maximálneho týždenného pracovného času pritom dochádza v prvom rade v dôsledku skutočnosti, že služobná pohotovosť hasičov je umelo odčlenená od výkonu služby a preto formálne nie je považovaná za pracovný (služobný) čas. Žalovaný sa v týchto sporoch rôznymi, právne absolútne irelevantnými tvrdeniami snaží hľadať „dôvody“, prečo služobná pohotovosť údajne nemá byť považovaná za pracovný čas. Zákonník práce pritom v ustanovení § 96 ods. 2 výslovne stanovuje, že: „Čas, počas ktorého sa zamestnanec zdržiava na pracovisku a je pripravený na výkon práce, ale prácu nevykonáva, je neaktívna časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa považuje za pracovný čas.“ Aj z hľadiska komparatívneho výkladu právnych predpisov má žalobca za to, že ak sa pri „bežných zamestnancoch“ vykonávajúcich akýkoľvek druh práce, ktorých pracovný pomer sa spravuje Zákonníkom práce, aj „neaktívna časť“ pracovnej pohotovosti explicitne v zmysle § 96 ods. 2 ZP považuje za pracovný čas, tak neexistuje žiadny logický, legitímny a právne akceptovateľný dôvod, prečo by „neaktívna časť“ služobnej pohotovosti u hasičov nemala byť považovaná za súčasť ich pracovného (služobného) času. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako aj na dôvody uvedené v samotnej žalobe, je zjavné a nepochybné, že článok 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES nebol správne transponovaný do ZoHaZZ, keďže služobná pohotovosť vykonávaná hasičmi nie je považovaná za pracovný čas, čo je v rozpore s predmetným článkom Smernice ako aj s judikatúrou Súdneho dvora. Ani článok 6 ods. 1 Smernice 2003/88/ES nebol v skutočnosti správne (resp. z materiálnej stránky vôbec) transponovaný do ustanovení ZoHaZZ. Z tvrdení žalovaného vyznieva, že sa snaží súd presvedčiť, že sa na hasičov vzťahuje výnimka z povinnosti dodržať maximálne 48 – hodinový priemerný týždenný služobný čas tak, ako to ustanovuje Smernica, resp. že táto hranica nie je u hasičov v skutočnosti prekračovaná. Poukázal na právny názor odvolacieho súdu (Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 15.02.2024, sp. zn. 2Co/86/2023), ktorý v obdobnom spore konštatoval: „Odvolací súd sa v tejto súvislosti plne stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že zákon o HZZ svojou úpravou nielenže nereflektuje 48 hodinový týždenný limit pracovného času, ale oddelením pracovnej služby od pracovnej pohotovosti a ich usporiadaním vytvoril priestor pre jeho nerešpektovanie; dokonca možno smelo konštatovať, zvlášť so zreteľom na spôsob, akým žalovaná aj v tomto konaní dotknuté ustanovenia zákona o HZZ interpretuje, že s prácou príslušníkov Hasičského a záchranného zboru SR nad tento rozsah sa v tejto úprave priamo rátalo, spoliehajúc sa zrejme na to, že pracovná pohotovosť do smernicou 2003/88/ES regulovaného fondu práce nespadá, a tiež aj na to, že z jej pôsobnosti je táto kategória zamestnancov vyňatá.“ Napokon žalobca zdôraznil, že fakticky všetky súdy v týchto sporoch vo všetkých svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vo veciach hasičov vyslovili právny záver, že predmetné články 2 a 6 písm. b) Smernice neboli správne transponované do ZoHaZZ a tento záver bol v každom jednom prípade potvrdený aj odvolacím súdom. Nakoľko odvtedy nedošlo k žiadnej zmene či už právnej úpravy, ale ani skutkového stavu (v zmysle rozvrhnutia

služobného času hasičov či iných relevantných zmien), nie je absolútne žiadny právny dôvod na to, aby sa od vysloveného právneho názoru súd odchýlil o to viac, že tento je v absolútnom súlade s ustálenou rozhodovacou praxou súdov v obdobných sporoch. Žalovaný v odpore poukazuje na referenčné obdobia, možnosť uplatnenia výnimky v súvislosti so stanovením dlhšieho referenčného obdobia až na 12 mesiacov a následne aj na nerovnomerne rozvrhnutý pracovný čas podľa § 86 ods. 1 ZoHaZZ, vôbec nereaguje na tú podstatnú skutočnosť, že aj počas referenčného obdobia sú štáty povinné garantovať neprekročenie 48 hodinového týždenného pracovného času. Podľa rozsudku Súdneho dvora C-254/18 zo dňa 11.04.2019 vo veci Syndicat des cadres de la sécurité intérieure, Súdny dvor vo výroku vo veci samej judikoval: „Článok 6 písm. b), článok 16 písm. b) a článok 19 prvý odsek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času stanovuje referenčné obdobia, ktoré sa začínajú a končia v určitých kalendárnych dátumoch, pokiaľ táto právna úprava obsahuje mechanizmy, ktoré umožňujú zabezpečiť, že priemerný maximálny týždenný pracovný čas v rozsahu 48 hodín bude rešpektovaný počas každého obdobia šiestich mesiacov zapadajúceho do rámca dvoch po sebe nasledujúcich pevných referenčných období.“ Naša vnútroštátna právna úprava v ZoHaZZ neobsahuje žiadne mechanizmy, ktoré by zabezpečili, že nebude prekračovaný 48 hodinový týždenný pracovný čas v každom období dvoch po sebe nasledujúcich referenčných období, nakoľko maximálny priemerný týždenný pracovný čas je sústavne prekračovaný a práva vyplývajúce z článku 6 písm. b) Smernice, ale aj vnútroštátnej úpravy dĺžky týždenného pracovného času, sú tak porušované. Ak každý hasič odpracuje v týždni minimálne dve aspoň 24 hodín trvajúce zmeny, pričom v niektorých týždňoch (v tých, kedy mu vyjde služba v pondelok a následne vo štvrtok a nedeľu) 3 zmeny, kedy odpracuje najmenej 72 hodín, tak je úplne zjavné, že nevyhnutne vždy priemerný týždenný pracovný čas prekročí 48 hodín týždenne. Je totiž potrebné zohľadniť znenie článku 6 písm. b) Smernice, podľa ktorého „priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmych dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín“, a teda hranica 48 hodinového priemerného týždenného pracovného času už musí zahŕňať aj všetky nadčasy. ZoHaZZ v § 91 ods. 3 však stanovuje, že „v kalendárnom roku možno príslušníkovi prikázať štátnu službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín“. Každý hasič vždy počas kalendárneho roka vykonáva prácu nadčas, pričom k najmenej 2 službám za týždeň, ktoré trvajú najmenej 48 hodín (2 x 24 hodín) treba pripočítať nielen hodiny nadčasov, ale aj nariadené služobné pohotovosti, hodiny strávené na kurzoch, školeniach a výcvikoch a tak je zjavné, že aj pri týždňoch, kedy hasič odpracuje „len“ 2 a nie 3 zmeny, jeho priemerný týždenný pracovný čas nevyhnutne prekročí 48 hodín týždenne. Plánovaný rozvrh služobného času je predkladaný 3 dni pred začiatkom kalendárneho mesiaca, v drvivej väčšine prípadov je reálny služobný čas hasiča v danom mesiaci spravidla úplne iný. Výkon služby príslušníkov sa prispôsobuje objektívnym okolnostiam ako napr. zastupovaniu v prípade pracovných neschopností iných príslušníkov, povolaním do nariadenej služobnej pohotovosti a iným obdobným okolnostiam, ktoré úplne narušia a zmenia pôvodný rozvrh plánu služieb. Žalobca poukázal na Dôkaz 4 – mesačné výpisy z dochádzkového systému SAP, kde uvedené údaje sú údajmi o skutočne odpracovanom služobnom čase každého z príslušníkov, aj tento potvrdený plán potvrdzuje, že služobná pohotovosť nie je započítaná do pracovného (odpracovaného) času, keďže v stĺpci „OH“ (odpracované hodiny) je uvádzaný len celkový súčet hodín odpracovaných v rámci výkonu služby v daný mesiac a nezohľadňuje teda aj odpracované hodiny určenej služobnej pohotovosti. Vzhľadom na dlhoročne nedostatočný počet zásahových hasičov sa kompenzuje stav práve sústavným prekračovaním maximálneho týždenného služobného času. Pre každého hasiča je objektívne nemožné, aby účinne namietal rozvrh služobného času a tak dosiahol jeho úpravu v zmysle zníženia hodín, ktoré musí odslúžiť. Akékoľvek namietanie plánu služieb by totiž reálne nijako neovplyvnilo celkový počet 24 hodinových služieb v režime 3 zmennej prevádzky a tým aj celkový počet hodín, ktoré musí hasič každý mesiac odslúžiť na naplnenie fondu pracovného času. Rozvrh služobného času hasičov v režime striedania 3 hasičských zmien v 24 hodinových zmenách je totiž stanovený zákonom. Ak by žalobca mal „riešiť“ porušovanie Smernice spôsobom tak, ako to žalovaný naznačuje – odmietnutím vykonávať služobnú pohotovosť (alebo ako žalovaný uvádza „žiadať, aby mu táto nebola určovaná“), malo by to dôsledky v porušení ZoHaZZ a služobnej prísahy a dôsledkom by bolo rozviazanie služobného pomeru. Zároveň by za neho (a rovnako za kolegov, ktorí by odmietli vykonávať služobnú pohotovosť) nemal kto pracovať a došlo by tak fakticky k znefunkčneniu akcieschopnosti Hasičského a záchranného zboru a tým aj k ohrozeniu obyvateľstva v prípade požiarov či akýchkoľvek kritických a závažných udalostí, pri ktorých hasiči zasahujú. V rámci HaZZ pracujú na pozíciách s rovnomerne rozvrhnutým služobným časom spravidla len tzv. „denní“ resp. „suchí“ hasiči, naopak, všetci zásahoví hasiči majú nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas. Požiadavka žalovaného, že žalobca mal štátom vyvolaný a

desaťročia účelovo udržiavaný protiprávny stav riešiť tak, že sa mal dožadovať preradenia na úplne inú prácu, než ktorú už dlhé roky vykonáva, je z jeho pohľadu zarážajúca. Nie je možné od žiadneho jednotlivca legitímne požadovať, aby štátom vyvolaný protiprávny stav „vyriešil“ tak, že buď bude tento protiprávny stav jednoducho akceptovať a bez náhrady trpieť, alebo si má nájsť iné zamestnanie resp. pracovnú pozíciu. Zároveň zásahoví hasiči už dlhoročne poukazujú na tento neudržateľný stav, napriek čomu sa situácia nijako nezmenila. K odstráneniu tohto protiprávneho stavu žalovaného doposiaľ nepohli ani už odhadom stovky súdnych rozhodnutí (z ktorých prvé boli vydané už približne v roku 2015), ktoré jednoznačne a bez výnimky potvrdili rozpor ZoHaZZ so Smernicou a porušovanie práv hasičov na primeraný pracovný čas, tak je očividne iluzórna predstava, že by individuálne upozornenia žalobcu (ku ktorým aj reálne došlo) viedli k zmene tohto stavu. Skutočné vyriešenie tohto protiprávneho stavu si vyžaduje nielen legislatívnu zmenu, ale najmä značné rozšírenie počtu zásahových hasičov, čo sú také skutočnosti, ktoré nikto zo zásahových hasičov nemá možnosť vlastným konaním, ani akýmikoľvek námietkami či sťažnosťami, reálne ovplyvniť. Súčasní zásahoví hasiči dlhoročne pracujú nad rámec maximálne prípustnej dĺžky priemerného týždenného pracovného času a tým nielenže prichádzajú o svoj voľný čas, ale z dlhodobého hľadiska neprimeranou pracovnou zaťaženosťou zároveň ohrozujú aj svoje zdravie a tým aj možnosť dlhodobo vykonávať (nielen) túto prácu. Takýto stav má pritom objektívne následky na zdravotnom stave mnohých hasičov, na čom sa jednoznačne podieľa najmä dlhoročná neprimeraná pracovná zaťaženosť a skracovanie času na odpočinok po práci. Rovnako tak sa tieto skutočnosti významne podieľajú na narušení až rozvrate rodinných vzťahov u mnohých hasičov, kde napríklad rozvodovosť u hasičov zásadne prevyšuje celospoločenský priemer. Realita je totiž taká, že žalovaný napriek všetkým doterajším súdnym rozhodnutiam v takýchto sporoch v skutočnosti nespravil absolútne žiadne reálne kroky k tomu, aby tento protiprávny stav akokoľvek eliminoval či aspoň zmiernil. Ako zásahový hasič žalobca pravidelne absolvuje lekárske prehliadky, avšak skutočnosť, že tieto prehliadky doposiaľ úspešne absolvoval logicky neznamená, že dlhoročným prekračovaním maximálnej rozsahu pracovného času nie je zasahované do jeho práva na ochranu zdravia. Dôsledky nadmernej pracovnej zaťaženosti pri tak fyzicky a psychicky náročnej práci, sa prejavujú spravidla až s odstupom času a absolútne nespochybniteľné, že dlhodobá a fakticky sústavná neprimeraná pracovná zaťaženosť pri takomto type práce bez dostatočného času na odpočinok má (najmä z dlhodobejšieho hľadiska) zásadne negatívny vplyv na zdravie každého jednotlivca. Nie je v žiadnom prípade pravdou, že hasiči majú viac voľného času než pracovníci vykonávajúci prácu v inom odvetví. Je tomu práve naopak, naviac pre náročnosť práce nie je následné voľno po práci využiteľné tak dobre ako u ľudí pracujúcich v bežných povoleniach, pretože voľný čas po práci musí venovať v prvom rade nevyhnutnému odpočinku a až po takejto regenerácii je schopný venovať zvyšný voľný čas iným aktivitám. Žalobca na sebe častokrát pociťuje značné fyzické a psychické vyčerpanie po odpracovaní služobnej zmeny. Má narušený spánok a obrátený spánkový režim a táto skutočnosť je úplne bežným následkom, ktorým trpí drvivá väčšina hasičov. Za nesprávne a zavádzajúce považujem aj tvrdenie žalovaného, že do výpočtu priemerného týždenného pracovného času nemožno zarátavať čas, kedy hasič čerpá dovolenku, prípadne je pracovne neschopný. Z článku 16 písm. b) Smernice jednoznačne vyplýva, že pri prepočte týždenného pracovného času nemožno zohľadňovať obdobia, kedy bol pracovník práceneschopný, prípadne čerpal zákonom priznaný nárok na dovolenku a teda nemožno týmito obdobiami, počas ktorých pracovník nepracoval znižovať priemerný týždenný pracovný čas. Doby ročnej dovolenky a dočasnej práceneschopnosti sa do výpočtu priemeru bez všetkého ako voľno nemajú započítavať. Je preto nesprávna aj argumentácia žalovaného, ktorou sa žalovaný fakticky dožaduje, aby sa na výpočet priemerného týždenného pracovného času zohľadnil iba skutočný čas výkonu služby a služobnej pohotovosti s tým, že obdobia dovolenky a pracovnej neschopnosti sa majú jednoducho započítať do voľna medzi služobnými zmenami. V skutočnosti presne takéhoto postupu sa žalovaný svojou argumentáciu reálne dovoláva keď tvrdí, že pokiaľ zamestnanec čerpá zákonom priznaný nárok na dovolenku alebo je pracovne neschopný, tak má zamestnanec vlastne voľno a o všetky tieto obdobia sa má pri výpočte priemerného týždenného pracovného času znižovať jeho výsledný priemerný týždenný pracovný čas. Ak by totiž nemali byť obdobia zákonom priznanej dovolenky posudzované ako odpracovaný čas, odradzovalo by to pracovníkov od čerpania platenej dovolenky za kalendárny rok, ktorú Súdny dvor považuje za mimoriadne významnú zásadu sociálneho práva Európskej únie, od ktorej sa nemožno odchýliť. Skutočnosť, že hodiny zodpovedajúce obdobiu platenej ročnej dovolenky, ktorý pracovník čerpal, sa majú posudzovať ako odpracované hodiny, vyplýva aj z judikatúry Súdneho dvora. Podľa rozsudku C-514/20 zo dňa 13.01.2022 vo veci DS proti Koch Personaldienstleistungen GmbH: „Článok 7 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času v spojení s článkom 31 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že bráni ustanoveniu kolektívnej

zmluvy, podľa ktorého sa na účely určenia, či bol dosiahnutý limit odpracovaných hodín zakladajúci nárok na príplatok za prácu nadčas, nezohľadňujú hodiny zodpovedajúce obdobiu platenej dovolenky za kalendárny rok, ktorú pracovník čerpal, ako odpracované hodiny“. Podľa výslovného znenia § 97 ods. 1 ZoHaZZ sa za čas vykonávania štátnej služby a teda odpracovaný čas považujú všetky tie obdobia, v súvislosti s ktorými žalovaný namieta, že tieto obdobia nemožno považovať za pracovný čas a nemožno ich posudzovať pre účely dodržiavania maximálneho týždenného pracovného času. Samotný vnútroštátny právny predpis všetky žalovaným namietané obdobia – teda obdobia dovolenky, pracovnej neschopnosti, náhradné voľná, účasti na rekondičnom pobyte aj rodičovskej („otcovskej“) dovolenky – považuje za výkon štátnej služby a teda za odpracovaný čas. Podľa rozsudku Súdneho dvora C-55/18 zo dňa 14.05.2019 vo veci Federación de Servicios de Comisiones Obreras (CCOO) proti Deutsche Bank SAE je každý členský štát Európskej únie povinný zaviesť systém, ktorý umožní presne merať dĺžku pracovného času odpracovaného každým pracovníkom. Žalovaný hneď v úvode tejto časti odporu tvrdí: „Žalovaný uvádza, že článok 6 Smernice 2003/88 je spomenutý v článku 17 ods. 1 Smernice, ktorý umožňuje členským štátom, aby sa odchýlili od uplatňovania tohto článku za predpokladu, že dodržujú všeobecnú zásadu ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov, pričom jedným z dôvodov neuplatňovania je 22 situácia (ako je to v tomto prípade) keď sa jedná o protipožiarne služby a služby civilnej ochrany“. Toto tvrdenie považujem za očividne zavádzajúce. Článok 17 ods. 1 Smernice 2003/88/ES sa totiž na hasičov – príslušníkov HaZZ vôbec nevzťahuje, čo je úplne zjavné už len zo samotnej textácie resp. znenia tohto ustanovenia! Až v článku 17 ods. 3 písm. b) bod iii) Smernice sa síce uvádzajú aj protipožiarne služby, avšak čo je podstatné, odchýlky, ktoré toto ustanovenie pripúšťa, sa môžu týkať len článkov 3, 4, 5, 8 a 16 Smernice, teda medzi prípustnými odchýlkami nie je uvedený článok 6 Smernice, z čoho jednoznačne vyplýva, že odchýlka sa nesmie týkať maximálne 48 hodinového týždenného pracovného času, ktorý tak nesmie byť prekročený! Skutočnosť, že či som ja alebo napokon ktorýkoľvek iný hasič v čase nástupu do HaZZ vedel alebo nevedel o tom, že ZoHaZZ je v rozpore so Smernicou v dôsledku nezapočítania služobnej pohotovosti do pracovného času a prekračovania maximálneho 48 hodinového priemerného týždenného pracovného času, je totiž prvom rade absolútne právne irelevantná vo vzťahu k objektívnemu faktu, že Smernica bola nesprávne transponovaná a zároveň je na úkor zásahových hasičov aj dlhoročne porušovaná, a to zavinením samotného žalovaného – štátu. Žalovaný aj v tomto spore opätovne zavádzajúco tvrdí, že si žalobca uplatňujem „mzdový nárok“ napriek tomu, že súdy túto jeho argumentáciu posúdili (aj v žalobcovom predchádzajúcom spore) ako nedôvodnú. Tento spôsob výpočtu nároku použil preto, že naša právna úprava neobsahuje spôsob stanovenia výšky náhrady škody z porušenia únioného práva. Stanovenie výšky nároku analogickým použitím § 122 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ a § 122 ods. 1 ZoHaZZ je logický a plne legitímny spôsob stanovenia výšky primeraného odškodnenia, ktorý súčasne rešpektuje zásadu ekvivalencie a efektivity tak, ako ich stanovuje judikatúra Súdneho dvora, pričom tento spôsob stanovenia výšky nároku je široko akceptovaný aj rozhodovacou praxou súdov. Pokiaľ žalovaný poukazuje na rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 21C/60/2022 zo dňa 02.02.2023, ktorým mala byť žaloba pre neunesenie dôkazného bremena zamietnutá, žalobca v tejto svojej žalobe podrobne uvádza všetky skutočnosti, ktorých údajnú absenciu tamojší súd vyčítal žalobcovi. Žalobca poukázal na prax žalovaného, ktorý si z rozhodnutí súdov (častokrát odvolacím súdom zmenených) vyselektuje niektorú, z kontextu vytrhnutú vetu či pasáž odôvodnenia, ktorá by zrejme mala vyznievať v prospech žalovaného, a následne na ňu paušálne poukazuje vo všetkých ostatných sporoch bez ohľadu na to, či takýto právny názor súdu vyslovený v inom spore za úplne iných procesných okolností je vzhľadom na konkrétne okolnosti daného súdneho sporu vôbec relevantný. Žalobca v žalobe podrobne uviedol a prepočítal nielen priemerný týždenný pracovný čas v jednotlivých obdobiach, ale aj celkový priemerný týždenný pracovný čas za celé žalované obdobie, ktorý u neho dosiahol najmenej 53,16 hodín týždenne. Žalobca všetky skutočnosti podstatné pre posúdenie a priznanie žalovaného nároku skutkovo vymedzil, dôkazne preukázal a nepochybne aj uniesol dôkazné bremeno.

3.3 Žalovaný tvrdí, že žalovaná výška nároku je „premrštená a absolútne neprimeraná“, a to aj s porovnaním výšky náhrad, ktorá je priznávaná obetiam trestných činov. Žalovaný uviedol rozhodnutia ESĽP, ktoré sa zaoberali zásahmi do osobnosti neoprávnenou kritikou resp. usmrtením člena rodiny, čiže je zjavné, že ide o neporovnateľné skutkové okolnosti v porovnaní s týmto sporom. K tejto námietke žalovaného sa v týchto sporoch opakovane vyjadroval a odmietol ju ako nedôvodnú aj Krajský súd v Banskej Bystrici, (sp. zn. 17Co/59/2022, sp. zn. 17Co/47/2022) keď uviedol: „Vzhľadom na špecifickosť zásahu do osobnosti žalobcu v dôsledku porušenia práva Únie a trvanie zásahu nie je dobre možné porovnanie s inými obdobnými prípadmi zásahov ako to namietal žalovaný v podanom odvolaní (v prípade zásahov do osobnosti neoprávnenou kritikou, resp. usmrtením člena rodiny ide o rozdielne skutkové okolnosti). Prisúdená náhrada nemajetkovej ujmy neprevyšuje ani

náhrady priznávané v týchto prípadoch, resp. obetiam trestných činov.“ Žalovaný vôbec nereaguje na to, že spôsobom rozvrhovania služobného času zásahových hasičov dochádza aj k porušovaniu vnútroštátnej právnej úpravy, konkrétne § 85 ods. 2 ZoHaZZ, ktorý stanovuje 40 hodinový týždenný služobný čas hasiča, pričom podľa Kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa pre príslušníkov HaZZ na rok 2021 mal byť služobný čas príslušníka 38 hodín týždenne a následne v rokoch 2022, 2023 a 2024 mal byť služobný čas príslušníka 37,5 hodín týždenne. V žalobe žalobca poukázal aj na tú skutočnosť, že dochádza k porušovaniu vnútroštátnej právnej úpravy služobného času zásahových hasičov a to v ešte väčšom rozsahu, než je to v prípade porušovania článku 6 písm. b) Smernice. Táto skutočnosť má pritom priamy vplyv aj na porušovanie článku 6 písm. a) Smernice. Nakoľko k porušovaniu Smernice dochádzalo v prvom rade nezapočítavaním služobnej pohotovosti do služobného času, v dôsledku čoho dochádzalo k pravidelnému prekračovaniu priemerného 48 – hodinového týždenného pracovného času (nehovoriac o vnútroštátne stanovenom týždennom pracovnom čase), tak práve vzhľadom na túto skutočnosť výšku žalovaného nároku žalobca odvíja od súčtu hodín určenej služobnej pohotovosti (1966,71 hodín), ktoré vynásobil sumou predstavujúcou 20%, resp. 35% z príslušnej časti služobného platu za každú konkrétnu hodinu. Tento postup pritom zohľadňuje a odškodňuje aj základné porušovanie článku 2 ods. 1 Smernice. S takýmto spôsobom určenia výšky nároku sa dominantne stotožňujú súdy prvej inštancie ako aj odvolací súd, zhodne považujúc takto uplatnený a vyčíslený nárok za dôvodný, preukázaný a zodpovedajúci aj požiadavke primeranosti. Pri vzájomnom porovnaní žalovanej sumy s počtom hodín odpracovanej určenej služobnej pohotovosti, ktoré neboli započítané do pracovného času, potom uplatnená náhrada škody vo forme nemajetkovej ujmy v peniazoch predstavuje vo výške 2,74 Eur za každú hodinu určenej služobnej pohotovosti, ktorá mi nebola započítaná do služobného času (5388,19 Eur : 1966,71 hodín = 2,74 Eur/hod.). Suma odškodnenia vo výške 2,74 Eur za každú hodinu je výrazne nižšia, než je priemer minimálnych hodinových miezd v Slovenskej republike pre prvý (najľahší) stupeň náročnosti práce, ktorá za žalované obdobie rokov 2021 – 2024 predstavovala sumu vo výške 3,91 Eur. Pre úplnosť žalobca uviedol, že prípadné domáhanie sa odškodnenia v podobe poskytnutia náhradného voľna by nebolo žiadnym reálnym odškodnením spôsobenej ujmy najmä z dôvodu, že takto do budúcna poskytnutý čas náhradného voľna by logicky nemohol „vrátiť naspäť v čase“ do minulosti a stráviť tento čas „nanovo“ či už s rodinou, záľubami, odpočinkom alebo akokoľvek inak podľa vlastného rozhodnutia. Zhrnúc uvedené je presvedčený, že uplatnenú výšku nároku možno považovať za minimálnu mieru spravodlivého odškodnenia. Žalovaný v závere článku VII. odporu označuje viaceré rozhodnutia súdov Slovenskej republiky s tým, že „priemerná výška doposiaľ priznanej škody vo vyššie uvedených obdobných rozhodnutiach predstavuje sumu približne 1.000,- EUR až 2.500,- Eur“. Ak by chcel byť žalovaný korektný pri tvrdeniach o priznaných výškach nárokov „v obdobných rozhodnutiach“, tak by mal porovnávať rozhodnutia v sporoch o presne takej žalobe, akou je aj žaloba v tomto. V doterajších súdnych sporoch totiž boli hasičom priznávané Okresným súdom Zvolen, Okresným súdom Banská Bystrica a Okresným súdom Lučenec diametrálne iné (násobne vyššie) sumy odškodnenia, než žalovaným uvádzaných „približne 1.000,-- Eur až 2.500,-- Eur“. Prvoinštančné súdy a následne vzhľadom na odvolania žalovaného aj odvolací súd sa stotožnili so stanovením výšky žalovanej sumy, ktorá bola vyčísľovaná identickým spôsobom, akým ju žalobca uplatňuje v aktuálnej žalobe, konštatujúc primeranosť žalovanej resp. prisúdenej sumy vzhľadom na všetky rozhodujúce skutkové a právne okolnosti veci. Žalobca poukázal na k dnešnému dňu 54 právoplatných rozsudkov po rozhodnutiach odvolacieho súdu (medzi nimi aj v žalobcovom predchádzajúcom spore vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 19C/13/2021), kde bolo žalobám v celom rozsahu vyhovené.

3.4. Námietku miestnej nepríslušnosti považoval za nedôvodnú, pretože skutočnosť, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, bola v mieste výkonu služobnej činnosti žalobcu, čo je nepochybne v územnom obvode Okresného súdu Zvolen. Vzhľadom na uvedené zotrval na podanej žalobe a dodal, že tunajší súd rozhodoval v právne identických sporoch doposiaľ už vo viac než 50 prípadoch hasičov, pričom ak aj výnimočne v 2 prípadoch vzhliadol námietku miestnej nepríslušnosti za dôvodnú, príslušný nadriadený súd (Krajský súd v Bratislave) pri postupe podľa § 43 ods. 2 CSP určil, že miestne príslušným na konanie je Okresný súd Zvolen.

4. K vyjadreniu žalobcu žalovaný v písomnom stanovisku zotrval na svojej doterajšej argumentácii. Doplnil, že žalobca pri výpočte porušenia smernice 2003/88/ES vychádza z fondu pracovného času, ktorý sa využíva pre naplnenie plánovaných hodín tak, aby z neho bolo možné vypočítať mzdu. Nejde o správny ukazovateľ skutočne odpracovaných hodín, nakoľko v zmysle zákona č. 315/2001 Z. z. sa ako služobný čas posudzuje aj čerpanie všetkej dovolenky, čas plateného služobného voľna, či čas náhradného voľna za službu nadčas a službu vo sviatok (§ 97 ods. 1 Zákona č. 315/2001 Z. z.). Z uvedeného dôvodu nemožno zamieňať pojmy „pracovný čas“ v zmysle čl. 2 ods. 1 smernice 2003/88/

ES s „fondom pracovného času“. Zatiaľ čo pracovný čas podľa smernice započítava iba čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosť v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou; tak fond pracovného času započítava výkon štátnej služby, do ktorého sa v zmysle § 97 ods. 1 zákona o HaZZ započítava aj čas dovolenky a rôznych druhov voľna, ktoré v zmysle smernice 2003/88/ES spadajú pod čas odpočinku podľa čl. 2 ods. 2. Je zrejmé, že ide o 2 rozdielne pojmy, ktoré žalobca mylne a účelne zamieňa. Žalovaný má naďalej za to, že žalobca žaluje mzdový nárok z dôvodu: 1/ škodu odvodzuje od § 122 ods. 1 a 2 zákona č. 315/2001 Z. z., ktorý hovorí o odmenách za služobnú pohotovosť, 2/ podľa tabuľky predloženej žalobcom škodu pociťuje len vo vzťahu k určenej služobnej pohotovosti a len v rozsahu rozdielu oproti odmene za nariadenú služobnú pohotovosť, pri ktorej už škodu nepociťuje a zároveň nerozlišuje medzi hodinami služobnej pohotovosti nad rámec smernice 2003/88/ES a tými, ktoré neodpracoval nad rámec, 3/ svoj výpočet odvodzuje z fondu pracovného času, ktorý slúži na výpočet mzdy a do ktorého sa započítava aj čas odpočinku v zmysle smernice 2003/88/ES a teda nie len pracovný čas, 4/ premlčanie nároku odvodzuje od splatnosti mzdy za príslušný mesiac, teda svoju škodu pociťuje až ku dňu vyplatenia mzdy a zo skutočnosti, že mu nebola na účet uhradená taká výška, ako by chcel. Na podporu svojich argumentov žalovaný poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/82/2023 zo dňa 03.04.2024, ktorým vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie, cit.: „52. Aj keď na strane jednej sa na prvý pohľad javí, že súd pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy vychádzal z povahy nemajetkovej ujmy, v skutočnosti tomu tak nie je, pretože súd pri ustálení výšky tohto nároku vychádzal z matematických prepočtov peňažnej náhrady podľa § 122 ods. 1 písm. a) zákona č. 315/2001 Z. z. a peňažnej náhrady podľa § 122 ods. 1 tohto zákona, čo je 50 % mínus 15 %, čo sa rovná 35 %, na základe čoho s prihliadnutím na to, v akej konkrétnej výške bola žalobcovi v rozhodnom období vyplatená peňažná náhrada za každú hodinu služobnej pohotovosti, vypočítal žalobcovi nevyplatený peňažný rozdiel, čím fakticky stotožnil nemajetkovú ujmu so mzdovým nárokom, resp. s vecnou škodou, ktoré ale neboli predmetom tohto konania.“, na rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 8C/12/2024 zo dňa 30. mája 2024, ktorým žalobca žiadal rovnakým spôsobom náhradu „mzdový nárokov“ a námietka žalovaného bola akceptovaná, cit.: „43. Potom čo sa týka samotnej nemajetkovej ujmy a jej výšky má súd za to, že účelom a zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu. Peňažná satisfakcia za neoprávnený zásah do osobnosti sa určuje odhadom, je závislá od úvahy súdu, nemožno ju vyjadriť presným matematickým výpočtom vzhľadom na špecifickosť neoprávneného zásahu do nemajetkovej 7 sféry – osobnosti jednotlivca. Výška náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrená v peniazoch nie je svojvoľná, ale je určovaná základnými kritériami, a to predovšetkým závažnosťou vzniku nemajetkovej ujmy, ako i okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, trvanie takéhoto zásahu alebo dopady a dôsledky považuje za ujmu značnú.“. Žalovaný poukazuje na totožné rozsudky Okresného súdu Prievidza sp. zn. 8C/2/2024 zo dňa 04.04.2024, sp. zn. 8C/73/2023 zo dňa 04.04.2024. Zároveň žalovaný poukazuje aj na najnovšie uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veciach právneho zástupcu E. F. G., ktorými Krajský súd v Banskej Bystrici veci vrátil súdom prvej inštancie na nové konanie. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/26/2024 zo dňa 30.05.2024 bola vec vrátená Okresnému súdu v Lučenci na nové konanie a to z dôvodu, že Okresný súd Lučenec porušil zásadu „ne ultra petitum“, keď rozhodol vo veci priznaním plnej výšky žiadanej žalobcom, ktorú si vypočítal totožným spôsobom ako v tomto prípade. Obdobne sa tak stalo aj uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/27/2024 zo dňa 30.05.2024. Súdy Slovenskej republiky sa odkláňajú od predmetného spôsobu výpočtu nemajetkovej ujmy z dôvodu, že tento celkom zrejme odporuje podstate a účelu náhrady nemajetkovej ujmy a fakticky „zlieva“ pojem nemajetková ujma s pojmom vecná škoda. V prípade, ak súd aj vysloví nesprávnu transpozíciu smernice 2003/88/ES, tak je nevyhnutné, aby sa zisťovalo aj konkrétne porušenie jej článku 6 písm. b) vo vzťahu ku každému príslušníkovi HaZZ osobitne, čo vyplýva aj z podstaty inštitútu náhrady nemajetkovej ujmy. Článok 6 smernice 2003/88/ES priznáva sociálne právo pracovníkom, avšak prípadné konštatovanie súdu prvej inštancie, že došlo k jeho nesprávnej transpozícií neznamená, že je predmetný článok pri aplikácií zákonných ustanovení v praxi porušený vo vzťahu ku každému príslušníkovi HaZZ v Slovenskej republike a vo vzťahu ku každej hodine služobnej pohotovosti. Článok 6 smernice 2003/88/ES zároveň pojednáva o „priemernom“ čase, teda nemožno hovoriť o doslovnom výklade, že každých 7 po sebe nasledujúcich dní musí byť striktne dodržaná horná hranica 48 hodín. Smernica pojednáva o priemere za určité obdobie a v čl. 16 písm. b) pojednáva o referenčnom období nepresahujúcom štyri mesiace. Smernica zároveň v ods. 15 preambuly prezumuje potrebu zabezpečiť pružnosť pri uplatňovaní určitých ustanovení tejto smernice a súčasne zabezpečiť dodržiavanie zásad ochrany zdravia a bezpečnosti pracovníkov. Zároveň aj v ods.

16 preambuly smernica ustanovuje potrebu odchýlok a to tak, že je treba ustanoviť, že členské štáty alebo sociálni partneri môžu uplatniť odchýlky z určitých ustanovení. Ako všeobecné pravidlo v prípade odchýlky, musia príslušní pracovníci dostať rovnocennú náhradnú dobu odpočinku. Požiarna ochrana musí byť v pohotovosti 24/7, nakoľko nie je možné predpokladať kedy a kde vypukne požiar alebo nastane iná situácia vyžadujúca si zásah príslušníkov Hasičského a záchranného zboru. Príslušníci Hasičského a záchranného zboru vykonávajú nesmierne dôležitú úlohu pri ochrane života a zdravia osôb a ochrane majetku. Je preto nevyhnutné, aby boli prijaté určité odchýlky od ustanovení smernice 2003/88/ES. Jednu z nich ustanovuje smernica 2003/88/ES v čl. 17 ods. 3 písm. b) bodu iii), cit: „V súlade s odsekom 2 tohto článku sa môžu vykonať odchýlky článkov 3, 4, 5, 8 a 16: v prípade činností spojených s potrebou nepretržitej služby alebo výroby, najmä služby tlače, rádia, televízie, filmovej tvorby, pôšt a telekomunikácií, sanitky, protipožiarne služby a služby civilnej ochrany;“. Uvedené ustanovenie povoľuje, aby sa členské štáty odchýlili od ustanovenia čl. 16 smernice 2003/88/ES a upravili si referenčné obdobie v zmysle čl. 19, cit.: „Možnosť odchýlky z od článku 16 písm. b) uvedenej v článku 18 ods. 3 a v článku 18 nemôže viesť k ustanoveniu referenčného obdobia dlhšieho ako šesť mesiacov.“ Žalovaný teda poukazuje na § 86 ods. 1 Z. č. 315/2001 Z. z., cit.: „Služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov.“ Nakoľko smernice nepredpokladajú svoju doslovnú transpozíciu do právnych poriadkov členských štátov, tak má žalovaný za to, že predmetná časť smernice bola do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovaná správne, zároveň neodporuje žiadnej časti smernice 2003/88/ES a preto je nevyhnutné, aby sa na ňu pri výpočtoch prihliadalo. V zmysle vyššieho uvedeného má žalovaný za to, že pojem „priemerný“ je nutné vykladať ako priemerný maximálny týždenný čas v referenčnom období šiestich mesiacov a teda v priemere nemôže tento čas prekročiť 48 hodín každých 7 po sebe nasledujúcich dní. S ohľadom na vyššie uvedené, teda na skutočnosti, že žalobca veľmi nesprávne vykladá pojmy „pracovný čas“ a pojmy „priemerný čas“ v zmysle smernice 2003/88/ES, pričom jeho argumenty stoja práve na skutočnosti, že smernica 2003/88/ES má priamy účinok a teda nemožno prihliadať na úpravu podľa zákona č. 315/2001 Z. z., má žalovaný za to, že účelne mylné výpočty žalobcu sú zavádzajúce, nesprávne a nespôsobilé, aby žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody v akejkoľvek výške. Je zrejmé, že súdy po celej Slovenskej republike sa neprikláňajú k matematickému výpočtu nemajetkovej ujmy a predovšetkým nie k výškam náhrady nemajetkovej ujmy v takom rozsahu, o aký žiada žalobca. Zároveň je zrejmé, že súdy mimo Banskobystrického kraja, resp. aj niektoré súdy v rámci Banskobystrického kraja, priznávajú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v rozsahu 1.000,-- Eur až 2.500,-- Eur, resp. viac iba v odôvodnených prípadoch a aj to len do výšky približne 3.500,-- Eur. Súdna prax v prípadoch, kedy došlo k porušeniam smernice 2003/88/ES, sa ustálila v rozsahu 1.500,-- Eur až 2.500,-- Eur.

5. Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 20. 08. 2024 výsluchom žalobcu, oboznámením listinných dokladov a zistil nasledujúci skutkový a právny stav veci:

6. Žalovaný na pojednávaní poukázal na rozhodnutia napr. Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/82/2023 z 03. 04. 2024 alebo sp. zn. 6Co/66/2023 z 19. 07. 2023, rozhodnutia okresných súdov - Prievidza sp. zn. 8C/12/2024, Okresný súd Pezinok, Okresný súd Rimavská Sobota. Je pravdou, že tieto rozhodnutia zatiaľ nie sú právoplatné, jedná sa o aktuálne rozhodnutia. Poukazal na konanie pred Okresným súdom Lučenec, ktorý pôvodne priznal plnú žalovanú sumu, vec mu bola vrátená a aktuálne sú 31. 07. 2024 vydané nové rozhodnutia vo veci sp. zn. 16C/14/2024 a sp. zn. 16C/15/2024, kde súd porovnal nároky s nezákonnou väzbou a vychádzal z toho, koľko skutočne dní žalobca stratil a tieto vynásobil sumou 20,-- Eur, čo považoval za adekvátnu náhradu škody, žalovaný takto určené vyčíslenie škody považuje za neudržateľné. Súd má možnosť odchýliť sa od ustálenej súdnej praxe, čo bolo konštatované aj v iných veciach, napr. na uznesenie KS Trenčín sp. zn. 6Co/318/2017.
Právny zástupca žalobcu v reakcií na argumentáciu žalovaného uviedol, že nikdy netvrdili, že súd je viazaný ich posúdením nároku, ale tento spôsob preukazuje primeranosť uplatneného nároku. Poukázal na to, že má 71 právoplatných rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici, kde v obdobných veciach totožným spôsobom bol vypočítaný nárok a vo všetkých týchto rozhodnutiach bol nárok považovaný za primeraný. Poukaz na rozhodnutie KS Banská Bystrica sp. zn. 11Co/26/2024 považuje za absolútne neadekvátny, pretože Okresný súd Lučenec, konkrétne senát 16C, prejednal vec tak, že uviedol, že sa necíti byť viazaný rozhodovacou činnosťou Krajského súdu v Banskej Bystrici a pôvodne uplatnený nárok 5.500,-- Eur považoval za podhodnotený a sám určil výšku náhrady 19.500,-- Eur, ktorú určil obdobným výpočtom, ako je odškodňovaná nezákonná väzba. Z tohto dôvodu bol rozsudok I. inštančného súdu zrušený a bolo konštatované krajským súdom, že nie je na mieste aplikovať

ustanovenia zákona, týkajúci sa odškodňovania nezákonnej väzby, preto námietku v tomto smere zo strany žalovaného považuje za absurdnú. Neexistuje žiadne rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktoré by konštatovalo, že vyčíslený nárok na náhradu škody by bol nesprávny, nedôvodný alebo neprimeraný.

7. Žalobca na pojednávaní potvrdil, že pracuje ako hasič na hasičskej stanici vo H. už 8 rokov. Túto prácu chcel robiť celý život, je to krásna práca, pomoc ľuďom. Nastupuje 24 hodinové služby, z ktorej 16 hodín je služba a 8 hodín služobná pohotovosť. Nástup je pred siedmou, a končiť sa má o siedmej nasledujúceho dňa, ale niekedy je to aj dlhšie, napr. ak je na zásahu. Potom by mal mať 48 hodín voľno, avšak nie vždy sa to dodržiava, napr. aj minulý týždeň mal nepretržite 3 dni služby po sebe. Bolo to z toho dôvodu, že mal plánovanú službu, potom mal nariadenú pohotovosť, keďže ich bolo málo a musia dodržiavať minimálne stavy, a potom absolvoval ďalšiu službu z dôvodu výmeny kvôli čerpaniu dovolenky. Počas služby má určenú pracovnú náplň, v podstate každú hodinu, čo má robiť, sú to výjazdy, školenia, starostlivosť a kontrola techniky, napr. po predchádzajúcom výjazde. Počas služobnej pohotovosti vždy musí byť na pracovisku, nemá určenú žiadnu činnosť, ale robia sa výjazdy, ev. školenia, po výjazde je tiež potrebné skontrolovať a postarať sa o techniku, aby bola pripravená ihneď na ďalší výjazd. Čo sa týka čerpania dovolenky, táto mu je spravidla nariadená tak, aby bol dodržaný minimálny stav príslušníkov, ev., keď sa určí maximálny stav 12 príslušníkov, vtedy si ju nemôže čerpať. Práve preto sa stane, že si pravidelne nestíha dovolenku vyčerpať, táto sa prenáša a je mu nariadené si ju dočerpať do 4-tého mesiaca nasledujúceho roka, čiže zase je určený minimálny stav príslušníkov. Služby plánuje veliteľ vždy mesačne vopred a tie sa musia dodržať. Ak sa ale stane, napr. choroba, veliteľ zabezpečí náhradu z inej smeny, t. j. napr. musí príslušník si odslúžiť svoju službu a následne ďalších 24 hodín náhradnú službu po sebe, čiže je to spolu 48 hodín vkuse. Takýto stav je dlhodobo psychicky aj fyzicky náročný. Doposiaľ sa to nijako neriešilo. Mal vedomosť, že to mali riešiť odbory, inak sa to rieši len cez priameho nadriadeného, o osobitnom orgáne v rámci štruktúry MV SR vedomosť nemá. Je taká postupnosť, že vždy nižšia hodnosť sa musí obrátiť na svojho priameho nadriadeného, ten zase na svojho nadriadeného, čiže on sa obrátil len ústne na svojho veliteľa. Toho času má prebehnúť rekonštrukcia hasičskej stanice a velitelia zisťovali cez Prezídium, či sa niečo bude meniť na 3 zmennej prevádzke, bolo oznámené, že sa neplánujú žiadne zmeny, takže stále je to takýmto spôsobom organizované, je to neúnosné toľko pracovať. Medzi dvomi službami má mať dva dni voľno, ale často krát je to porušované najmä tým, že napr. musí absolvovať výcvik. To znamená, že po 24 hodinovej službe síce má 24 hodín voľno, ale potom musí absolvovať výcvik, školenia. Tieto sú jednodňové, trojdňové, ale aj týždenné. Ak by aj mal dva dni voľno, tie dva dni nevie plnohodnotne využiť, nakoľko prvý deň sa musí dospať aj kvôli zdraviu a až potom sa môže venovať sebe, rodine a podobne. Má priateľku, ktorá žije na východe, ak sa chcú stretnúť, cesta trvá 3 hodiny, takže má málo času, ktorý by mohli tráviť spolu. Uvažujú aj o založení rodiny, ale je to náročné z hľadiska toho, že veľa času trávi v zamestnaní. Asi pred štyrmi rokmi jeho matka ťažko ochorela a potrebovala starostlivosť. Z jeho strany mal málo času, aby jej mohol pomôcť ako by chcel, museli to riešiť ostatní rodinní príslušníci. Predtým robil profesionálne fitnes, pre ktorý je dôležitá regenerácia, spánok, avšak kvôli tomuto zamestnaniu musel od tohto pred štyrmi rokmi upustiť. Uvedený spôsob služieb má dopad aj na jeho zdravotný stav v tom smere, keďže sa poplach rieši tak, že zazvoní telefón a je nutný výjazd, zapne sa svetlo, čo ho ovplyvňuje aj v bežnom živote, napr. v obchode ho trhne, keď sa niekde rozsvieti svetlo. Najmä pociťuje deficit spánku, aj keď spím doma po službe, je to slabý spánok, nakoľko sa budí, zobudím sa nevyspatý. Keďže robil fitnes, má zariadenie, ktoré mu meria kvalitu spánku a pravidelne tento spánok nie je plnohodnotný, býva prerušovaný. Rozhodol sa podať žalobu, nakoľko čas, ktorý strávil v práci mu už nikto nevráti a toto bol najbližší spôsob ako to dopočítať do 50 %-nej pohotovosti.

8. Súd v rámci dokazovania oboznámil listiny: doklady žalobcu k vymenovaniu za príslušníka HaZZ, rozpis pracovnej pohotovosti s vyčíslením nároku žalobcu, výplatné pásky žalobcu za obdobie apríl 2021 až február 2024, Plán služieb, rozhodnutia Súdneho dvora.

9. Súd v prvom rade sa zaoberal námietkou žalovaného miestnej neprísluśnosti tunajšieho súdu.

9.1. Podľa § 19 písm. b) CSP, popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

9.2. Podľa § 42 CSP, ak je námietka miestnej nepríslušnosti nedôvodná alebo ak nie je uplatnená včas, súd na ňu neprihliadne a spor prejedná a rozhodne. Neprihliadnutie na námietku súd odôvodní v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

9.3. Pokiaľ žalovaný namietal miestnu nepríslušnosť tunajšieho súdu, túto námietku súd vyhodnotil ako nedôvodnú a v zmysle § 42 CSP na ňu neprihliadol. Predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu škody. Zo skutočností uvádzaných v žalobe je zjavné, že za skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody, žalobca označil zásah do jeho práv postupom žalovaného, v dôsledku čoho mu vznikla škoda a to v súvislosti v výkonom povolania žalobcu. Miesto výkonu jeho stálej služobnej činnosti je mesto Zvolen, ktoré je v územnom obvode Okresného súdu Zvolen, kde vznikli a prejavili sa následky škody vo forme nemajetkovej ujmy. S poukazom na ust. 19 písm. b) CSP je tak miestna príslušnosť tunajšieho súdu daná. Súd sa takisto zaoberal aj otázkou jeho právomoci vo veci konať a rozhodnúť a dospel k záveru, že jeho právomoc je daná, keďže neexistuje žiadny iný orgán disponujúci kompetenciou na rozhodnutie o práve žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu za porušenie práva EÚ.

10. Žalovaný namietal skutočnosť, že nárok žalobcu nie je daný, pretože sa na neho ako príslušníka HaZZ ním uvádzaná Smernica nevzťahuje. Žalovaný namietal, že tak, ako si žalobca uplatňuje nárok sa jedná o mzdový nárok, žalovaný vzniesol námietku svojej pasívnej legitimácie. Žalovaný v konaní namietal tvrdenie žalobcu, že dotknutá Smernica nebola do právneho poriadku SR transformovaná správne, tvrdil, že úprava v ZoHaZZ neodporuje dotknutej Smernici, a že nie je daný základ nároku žalobcu na náhradu škody v dôsledku porušenia jeho práv plynúcich z čl. 2 a 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES..

10.1 Všetky uvedené námietky súd posudzoval jednotlivo ako predbežné otázky vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu, pretože ich vyriešenie znamená posúdenie danosti nároku žalobcu na náhradu škody z dôvodu porušenia práva Európskej únie. Žalobca si obdobný nárok uplatnil žalobou na tunajšom súde, a to ten istý nárok z tých istých skutkových dôvodov, avšak za iné obdobie (marec 2018 – marec 2021). Žalobcovi bol priznaný nárok vo výške 3.758,36 Eur rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 19C/13/2021 zo dňa 15.03.2022, na odvolanie žalovaného potvrdený rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 17Co/47/2022 zo dňa 23.11.2022. V predmetnom rozhodnutí sa súdy oboch stupňov vysporiadali so všetkými týmito námietkami žalovaného ako nedôvodnými. Žalovaný v tu prejednávanej veci neuviedol žiaden nový argument zásadného charakteru, ktorým by spochybnil alebo vyvrátil uvedené závery súdov tak, aby súd v tu prejednávanej veci posúdil uvedené čiastkové otázky inak. Okrem toho je súdu známe z vlastnej činnosti, že aj súdy z obvodu iných krajských súdov rovnako hodnotia uvedené námietky žalovaného ako nedôvodné, súdu nie je známe žiadne právoplatné rozhodnutie súdu SR, v ktorom by bol prijatý iný záver. Na priamy dotaz súdu žalovaný uviedol, že mu nie je známe podanie dovolania v akejkoľvek obdobnej veci, preto súd konštatuje, že nie je rozhodnutie najvyššej súdnej autority všeobecných súdov – Najvyššieho súdu SR v tejto otázke, ani Ústavného súdu SR.

10.2. Podľa Čl.2 ods. 1 C.s.p., ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Podľa ods. 2, právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Podľa ods. 3, ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

10. 3. Podľa § 228 ods. 1 C.s.p., výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

10.4. V tejto súvislosti treba poukázať na princíp právnej istoty vyjadrený v článku 2 C. s. p., ktorý znamená okrem iného aj legitímne očakávania sporových strán, že ich spor bude rozhodnutý spravodlivo, čo znamená, že ak už súd o otázke, ktorá je predmetom sporu (a to aj formou prejudiciálneho skúmania) už raz prijal záver, súd v inom konaní by nemal prijať v zásade odlišný záver, pokiaľ nedošlo k zmene skutkového či právneho stavu. Otázkou prejudiciálneho účinku právoplatného rozhodnutia sa zaoberal Najvyšší súd SR v rozhodnutí z 31. januára 2012 sp. zn. 1Cdo/44/2010 (R 40/2013) v súvislosti s viazanosťou súdu posúdením hmotnoprávneho vzťahu strán sporu v inom

súdnom konaní v nadväznosti na ustanovenie § 230 CSP, resp. vtedy platného ustanovenia § 159 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a uviedol, že „...pokiaľ ide o iný (nie ten istý) nárok (predmet konania), zásadne platí, že ak v skončenom konaní účastníkov došlo právoplatným súdnym rozsudkom k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého sa aj tento (nový) nárok (neidentický s predmetom skončeného konania) odvodzuje, je súd v tomto ďalšom (novom) občianskom súdnom konaní pri zodpovedaní predbežnej otázky (ktorá právoplatným súdnym výrokom sa už vyriešila ako vec sama) týmto vyriešením viazaný. (…) Súd preto nesmie vychádzať z iného záveru o (ne)existencii uloženej povinnosti medzi tými istými účastníkmi, než ako o tomto ich právnom vzťahu už bolo právoplatne rozhodnuté.“. Keďže súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore účastníkov, nie je rozhodujúce, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne alebo nesprávne právne posúdil. So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia nesmie byť táto otázka položená a akékoľvek jej „nové“ právne posudzovanie v inom (ďalšom) konaní tých istých účastníkov je neprípustné. Iné riešenie by znamenalo, že súd môže porušiť viazanosť uloženú mu zákonom ustanovením § 228 ods. 1 CSP. Pokiaľ súd spomenutý prejudiciálny účinok ignoruje (nevezme za základ pre svoje rozhodnutie prejudikovaný hmotnoprávny vzťah a rozhodne v rozpore s prejudikovaným hmotnoprávnym vzťahom), nerešpektuje záväzné súdne rozhodnutie a koná v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, v zmysle ktorej môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (čl. 2 ústavy). Zásada právnej istoty je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Popretie prejudiciálnej záväznosti právoplatného súdneho rozhodnutia znamená zásah do stability práva a právnych vzťahov ako aj do riadneho výkonu spravodlivosti. Ochrane právnej istoty ako základnému aspektu právneho štátu venuje náležitú pozornosť aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre (rozsudok vo veci Brumărescu proti Rumunsku z 28. októbra 1999 a vo veci Ryabykh proti Rusku z 24. júla 2003). Aj Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom z 20. januára 2010 zn. II. ÚS 349/09-36 rozhodol o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), a v jeho odôvodnení zdôraznil, že „...vzhľadom na zásadu prejudiciality vyplývajúcu z ustanovenia § 135 ods. 2 OSP (teraz § 194 ods. 1 a ods. 2 CSP), ako aj na zásadu viazanosti súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom konaní podľa § 159 ods. 2 OSP (teraz § 228 ods. 1 CSP), všeobecný súd nemá možnosť výberu v otázke, či bude rešpektovať právoplatné rozhodnutie vydané v inom konaní, ktoré rieši otázku javiacu sa prejudiciálnou v súvislosti s riešením daného prípadu.“. V uznesení z 1. apríla 2015 zn. I. ÚS 170/2015-15 ústavný súd uviedol, že „...ani to, že napriek veci už právoplatne meritórne rozhodnutej môže existovať aj iný pohľad na túto identickú vec, nie je dostatočným dôvodom na nové rozhodnutie o tejto veci, pretože aj tento iný pohľad na tú istú záležitosť mal byť a mohol byť predmetom prieskumu v rámci už právoplatne skončeného konania.“. Keďže súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore strán, nie je rozhodujúce, či súd v (skoršom) právoplatne skončenom konaní spor správne alebo nesprávne právne. So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia akékoľvek „nové“ právne posudzovanie v inom (ďalšom) konaní tých istých účastníkov je neprípustné. Preto súd v zhode so závermi rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 19C/13/2021 zo dňa 15.03.2022 (viď body 6 – 10 odôvodnenia), v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/47/2022 zo dňa 23.11.2022 (viď body 12 - 19 odôvodnenia), na ktoré podrobné odôvodnenie súd týmto odkazuje a pripája sa k nemu, uzatvára, že 1/ v danom prípade služobná činnosť žalobcu patrí do pôsobnosti Smernice 2003/88/ES, 2/ žalovaný je v spore pasívne vecne legitimovaný - pasívne vecne legitimovaným subjektom v danom spore je Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra SR ako orgán, do pôsobnosti ktorého spadá aj Hasičský a záchranný zbor, 3/ dotknutá Smernica nebola do ZoHaZZ prevzatá správne, pretože vnútroštátna právna úprava (ZoHaZZ) umožňuje zamestnávateľovi nezapočítať neaktívnu časť služobnej pohotovosti do služobného času a rozvrhnúť žalobcovi - príslušníkovi HaZZ služobný (pracovný) čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú v čl. 6 písm. b/ predmetnej smernice, 4/ základ nároku žalobcu je tak daný, keďže sú splnené 3 podmienky: 1. cieľom porušenej právnej normy Únie je priznať jednotlivcom práva a porušenie je dostatočne závažné; 2. existencia škody a 3. priama príčinná súvislosť medzi porušením a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom.

10.5. K námietke žalovaného, že žalobca v konaní nepreukázal skutočnosť, že v tomto konkrétnom prípade došlo k prekračovaniu maximálneho týždenného pracovného času 48 hod./ týždenne, keď namietol správnosť výpočtu žalobcu uvedený v žalobe, súd uvádza, že takúto obranu žalovaného považuje za neúčinnú v zmysle § 151 ods. 2 C.s.p., keď síce poprel skutkové tvrdenia žalobcu

o nesprávnosti výpočtu priemerného týždenného pracovného času, avšak neuviedol žiadne relevantné vlastné tvrdenia a výpočty, ktorými by skutkové tvrdenia žalobcu vyvrátil a svoje tvrdenia aj preukázal. Hoci sa žalovaný rozsiahlo zaoberal výkladmi pojmu priemerný čas a fond pracovného času, namietal spôsob výpočtu žalobcu, ktorý mal nesprávne započítať doby, keď žalobca reálne nevykonával svoje služobné povinnosti na pracovisku (napr. dovolenka PN a pod.), ktorý nezohľadnil referenčné obdobie 6 mesiacov, ktoré je v zmysle našej zákonnej úpravy dané pre nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času hasičov, neuviedol žiadnu právnu úpravu či už zákonnej alebo podzákonnej normy, podľa ktorej by bolo postupované pri nerovnomernom rozvrhovaní služobného času v rámci referenčného obdobia 6 mesiacov a ktorá by obsahovala mechanizmus na zabránenie vzniku prekračovania maximálneho týždenného pracovného času 48 hod./ týždenne v konkrétne určených referenčných obdobiach. Pri tom nie je sporné, že aktuálne je určovaný plán služieb na mesačnej báze, žalovaný neuviedol, akým spôsobom pri takomto rozvrhovaní služieb sa zabezpečí neprekračovanie maximálneho týždenného pracovného času 48 hod./ týždenne. Súd sa stotožnil s obranou žalobcu, kedy s odkazom na a rozsudok Súdneho dvora C-254/18: „Článok 6 písm. b), článok 16 písm. b) a článok 19 prvý odsek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času stanovuje referenčné obdobia, ktoré sa začínajú a končia v určitých kalendárnych dátumoch, pokiaľ táto právna úprava obsahuje mechanizmy, ktoré umožňujú zabezpečiť, že priemerný maximálny týždenný pracovný čas v rozsahu 48 hodín bude rešpektovaný počas každého obdobia šiestich mesiacov zapadajúceho do rámca dvoch po sebe nasledujúcich pevných referenčných období.“ a uviedol, že naša vnútroštátna právna úprava v ZoHaZZ neobsahuje žiadne mechanizmy, ktoré by zabezpečili, že nebude prekračovaný 48 hodinový týždenný pracovný čas v každom období dvoch po sebe nasledujúcich referenčných období. Žalobca uviedol výpočet priemerného týždenného pracovného času pri zohľadnení skutočného počtu hodín služobnej pohotovosti, ktorých výkon preukázal z dokladov získaných od žalovaného (ktoré slúžia na výpočet mzdy), kedy evidentne opakovane dochádza k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času. Preto súd tvrdenie žalobcu považoval za preukázané.

11.1. Súd sa vzhľadom na vyššie uvedené podrobnejšie zaoberá v dôvodoch rozhodnutia uplatnenou výškou odškodnenia.

11.2. Podľa čl. 36 ods.1 písm. c), d) a e) zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy SR (ďalej len ako „Ustava SR“), zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Zákon im zabezpečuje najmä
- ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci (písm. c),
- najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času (písm. d),
- primeraný odpočinok po práci (písm. e).

11.3. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Obč. Z.), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

11.4. Podľa § 13 ods. 1 Obč. Z., fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Podľa ods. 2, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa ods. 3, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

11.5. Podľa § 853 ods. 1 Obč. Z., občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

11.6. Súdny dvor ustálil, že náhrada škody spôsobenej jednotlivcom porušením komunitárneho práva zo strany členského štátu musí byť adekvátna spôsobenej škode. Keďže v tejto oblasti neexistuje komunitárna právna úprava, kritériá na určenie rozsahu odškodnenia vyplývajú z vnútroštátneho právneho poriadku, pričom však tieto kritériá nemôžu byť menej priaznivé ako tie, ktoré sa uplatňujú v

prípade porušenia vnútroštátneho práva, a rovnako tieto kritériá nesmú mať taký charakter, že spôsobia praktickú nemožnosť dosiahnutia odškodnenia, prípadne ho neprimerane sťažia. V neposlednom rade náhrada škody spôsobenej jednotlivcom porušením práva Únie musí byť primeraná vzniknutej škode, aby mohla zabezpečiť skutočnú ochranu jeho práv. Je potom na vnútroštátnom práve členských štátov, aby pri dodržaní zásady rovnocennosti a efektivity určili, či sa náhrada škody musí poskytnúť vo forme udelenia dodatočného náhradného voľna, alebo vo forme finančného odškodnenia a aby definovali pravidlá týkajúce sa spôsobu výpočtu tejto náhrady. Slovenská právna úprava neobsahuje pravidlá na odškodňovanie jednotlivcov pri porušovaní komunitárneho práva. V posudzovanej veci dospel súd k záveru, že je potrebné stotožniť sa s argumentáciou žalobcu, že nerešpektovaním Smernice mu vznikla nemajetková ujma, ktorú je možné analogicky (pozn. súdu - § 853 Obč. Z.) posudzovať podľa zásad upravených v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, vzťahujúcich sa na právo na ochranu osobnosti. Podľa Článku 36 ods. 1 písm. c), d) a e) Ústavy SR majú mať zamestnanci (teda aj žalobca) právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky a zákon (v danom prípade ZoHaZZ) im má zabezpečiť o.i. ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času a primeraný odpočinok po práci (obdobne v zmysle čl. 40 Ústavy SR má každý právo na ochranu zdravia). V oblasti pracovnoprávnej je právo na ochranu zdravia zabezpečované predovšetkým zavádzaním takých opatrení, ako je organizácia pracovného času a odpočinku. Každý má pritom právo na odpočinok a zotavenie vrátane rozumného vymedzenia pracovného času a pravidelne platenej dovolenky tak, ako to je zakotvené aj v článku 24 Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Samotná Smernica 2003/88/ES, ako aj Smernica 89/391/EHS vychádzali z faktu, že ešte je stále príliš vysoký výskyt pracovných úrazov a chorôb z povolania a preto sa musia bezodkladne zaviesť, resp. zlepšiť preventívne opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov a tento cieľ sa nemá podriaďovať ekonomickým úvahám. Všetci pracovníci majú mať primeranú dobu odpočinku a všetkým pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. Na základe uvedeného je potom potrebné zaviesť maximálnu hranicu týždenného času. Na základe dokladov predložených žalobcom vyplynulo, že pri určovaní ev. nariadení pracovnej pohotovosti spolu s určeným služobným časom došlo k prekračovaniu maximálneho limitu 48-hodín priemerného pracovného týždňa u žalobcu v rozhodnom období (apríl 2021 - február 2024). Súd vzhľadom na uvedené potom konštatuje, že žalobcovi v príčinnej súvislosti nerešpektovania čl. 2 a 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES vznikla nemajetková ujma, nakoľko došlo (dlhodobo) k porušovaniu jeho základných osobnostných práv - práva na ochranu zdravia, práva na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, práva na najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času, práva na primeraný odpočinok po práci, ako aj práva na vedenie súkromného rodinného života. V zmysle § 13 Občianskeho zákonníka môže poškodená osoba požadovať popri morálnej satisfakcii aj peňažnú satisfakciu a to tam, kde by sa satisfakcia morálna nejavila ako postačujúca. V prejednávanej veci, ktorá vychádza z tej skutočnosti, že SR neprijala takú vnútroštátnu úpravu pri služobnom pomere hasičov, aby boli transformované dotknuté ustanovenia smernice do vnútroštátneho poriadku, je potrebné dospieť k záveru, že žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu, ako aj žaloba na odstránenie trvajúcich následkov nie je na mieste, vzhľadom na subjekt zodpovednosti za neoprávnený zásah (štát) a vzhľadom na dĺžku trvania neoprávnených zásahov zo strany žalovaného do práv žalobcu. Rovnako tak neprichádza do úvahy ani morálna satisfakcia, ktorou sa podľa súdnej praxe rozumie predovšetkým ospravedlnenie. Tieto prostriedky nápravy za uvedených okolností strácajú svoju účinnosť a funkčnosť a v takom prípade súdna prax nevylučuje možnosť bez ďalšieho uplatniť finančné zadosťučinenie. Samotné ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka uvádza pritom možnosti domáhať sa peňažného zadosťučinenia len príkladmo a podmienky pre vznik tohto práva sú splnené vo všetkých prípadoch neoprávnených zásahov obdobnej závažnosti, kedy bude len morálne zadosťučinenie nepostačujúce. Pokiaľ sú splnené všetky 3 podmienky, štát musí s výhradou nároku náhrady škody, ktorá má základ priamo v práve Únie, napraviť následky spôsobenej škody podľa vnútroštátneho práva, upravujúceho zodpovednosť za spôsobenú škodu, pričom podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnych právnych úpravách nemôžu byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti, alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady (zásada efektivity). V danej veci je podstatnou tá skutočnosť, že právo žalobcu na primeraný odpočinok po vykonanej práci je permanentne - niekoľko rokov porušované, pričom povaha výkonu práce žalobcu je veľmi psychicky ako aj fyzicky náročná, neraz si vyžaduje aj nasadenie vlastného života a preto je nesmierne dôležité, aby žalobca mal možnosť si po vykonanej práci si aj primerane odpočinúť, venovať sa svojim záľubám, rodine a iným aktivitám. V dôsledku aktuálnej právnej úpravy, pokiaľ čas služobnej pohotovosti nie súčasťou služobného času, sa na strane žalobcu počas celého trvania služobného pomeru skracuje čas odpočinku. Tým mal súd preukázanú existenciu

škody na strane žalobcu, ktorá je nepochybne v priamej príčinnej súvislosti s porušením komunitárneho práva. V dôsledku nerešpektovania čl. 2 ods. 1 a 2 a čl. 6 písm. b Smernice 2003/88/ES pri rozvrhovaní pracovného času prišiel žalobca o veľký počet hodín voľného času, ktoré by inak venoval rozvíjaniu osobných, rodinných a priateľských vzťahov, ako aj fyzickej a psychickej relaxácii, čím došlo k zásahu do jeho osobnostných práv (práva na ochranu zdravia, práva na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, práva na najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času, práva na primeraný odpočinok po práci a práva na vedenie súkromného rodinného života), za čo mu nepochybne patrí nárok na primerané odškodnenie. Samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a práve peňažná náhrada sa javí ako spôsobilá forma odškodnenia takejto vzniknutej ujmy.

11.7. Pokiaľ žalovaný namietal, že žalobca mal povinnosť upozorniť nadriadeného na porušovanie jeho práv a na to, že mu vzniká ujma a že mal povinnosť žiadať, aby mu zo strany žalovaného nebola určovaná pohotovosť z dôvodov, ktoré v žalobe uvádza a teda že žalobca neprejavil primeranú snahu s cieľom odvrátiť škodu, alebo obmedziť jej rozsah a že včas nevyužil všetky dostupné prostriedky na právnu ochranu, súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora, najmä na už spomínaný rozsudok vo veci Günter Fu?, v zmysle záverov ktorého by bolo v rozpore so zásadou efektivity uložiť poškodeným osobám povinnosť systematicky využívať všetky právne prostriedky, ktoré sú im k dispozícii, aj keď by im to spôsobilo nadmerné ťažkosti alebo by to od nich nebolo možné rozumne vyžadovať. Vzhľadom na slabšie postavenie zamestnanca by mohol byť pracovník odradený od otvoreného uplatňovania svojich práv voči zamestnávateľovi, keďže uplatňovanie týchto práv ho môže vystaviť opatreniam zamestnávateľa, ktoré môžu mať vplyv na pracovnoprávny vzťah v neprospech tohto pracovníka. V prípade porušenia ustanovenia práva Únie s priamym účinkom zo strany zamestnávateľa vo verejnom sektore vyžadovanie splnenia podmienky, aby dotknutí pracovníci najprv požadovali svojho zamestnávateľa o skončenie porušovania práva Únie na účely získania náhrady škody vzniknutej v dôsledku tohto porušenia, by malo za následok, že orgánom dotknutého členského štátu by sa umožnilo, aby bola povinnosť dbať o dodržovanie takýchto noriem systematicky prenášané na jednotlivca, čím sa týmto orgánom môže umožniť, aby boli v prípade nepodania takejto žiadosti vyňaté z ich dodržiavania. Vyžadovanie takejto podmienky by znamenalo spochybnenie práva na náhradu škody, ktoré má základ v právnom poriadku EÚ a povinnosti členských štátov zabezpečiť jeho dodržiavanie bez toho, aby ju mohli preniesť na jednotlivcov. Smernica 2003/88/ES nevyžaduje, aby dotknutí pracovníci požiadali svojho zamestnávateľa o dodržiavanie minimálnych požiadaviek upravených ustanoveniami smernice. Nemožno preto považovať za primerané požadovať od žalobcu, ktorému vznikla ujma z dôvodu, že jeho zamestnávateľ porušil práva priznané Smernicou 2003/88/ES, aby na účely uplatnenia nároku na získanie náhrady tejto ujmy najprv vyvíjal iniciatívu vo vzťahu k tomuto zamestnávateľovi. Z rovnakých dôvodov je potom bez právneho významu argumentácia žalovaného v tom smere, ak poukazuje na ustanovenia kolektívnych zmlúv či pokynov Prezidenta HaZZ. Súd tiež konštatuje, že z výpovede žalobcu vyplýva, že spoločne s kolegami upozorňovali ich nadriadeného na problém nedodržiavania maximálneho pracovného času, ktorý ich však vždy odkázal na zákonné znenie (pozn. súdu- súdu je známe z jeho činnosti, že obdobne tak vypovedajú aj ostatní hasiči, ktorí sa na tunajšom súde taktiež domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy). Nie je tak možné ani prijať argumentáciu žalovaného, že žalobca nevynaložil žiadnu snahu o odstránenie škodlivých následkov. Vyjadrenie žalovaného: “ Ak by žalobca pred podaním žaloby riešil odpracované hodiny a ich počítanie so zamestnávateľom (napríklad v čase, keď žalobca odsúhlasil bez výhrad plán výkonu služieb), mohol byť problém vyriešený zmierlivo a bez potreby súdneho konania.“, v kontexte množstva obdobných žalôb a právoplatných rozhodnutí súdov v obdobných veciach, ako aj v kontexte obrany žalovaného v tomto konaní vyznieva výslovne účelovo, nakoľko aj z výsluchu žalobcu v tomto konaní vyplynulo, že žiadne zmeny pri pohotovostných službách hasičov sa nebudú realizovať. Žalovaný ani neuviedol žiadne tvrdenia, akým spôsobom by sa táto situácia vyriešila zmierlivo a bez potreby súdneho konania.

11.8. Pri posudzovaní nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy je súd viazaný len v tom smere, že má posúdiť primeranosť uplatňovanej výšky náhrady ujme, ktorú v dôsledku nesprávnej implementácii normy Európskej únie žalobca utrpel. Spôsob určenia resp. posudzovania výšky je na úvahe súdu. Slovenská právna úprava odlišuje medzi právom na ochranu osobnosti (§ 11 a nasl. Obč. z.) a právom na náhradu škody (§ 415 a nasl. Obč. z.), nakoľko je medzi nimi pojmová i obsahová odlišnosť. Právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo, rýdzo osobnej povahy a je úzko späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi. Právo na náhradu škody patrí tak fyzickej, ako aj právnickej osobe a nemá povahu absolútnu, ale len povahu relatívnu a majetkovú. Zásadný rozdiel je aj medzi odškodnením nemajetkovej ujmy v peniazoch a náhrady škody ako majetkovej ujmy, ktorý spočíva v tom,

že pri určení nemajetkovej ujmy v peniazoch sa vychádza iba z predpokladu, akú ujmu mohol zásah vyvolať a nemožno zistiť presne skutočnú ujmu, ktorú však v prípade náhrady škody treba presne uviesť a preukázať (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. apríla 2011, sp. zn. 4Cdo 168/2009). V zmysle nálezu Ústavného súdu III. Ús 288/2017 z 05.12.2017, „...pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako, a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady.“. Ústavný súd skonštatoval, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy závisí vo veľkej miere na úvahe rozhodujúceho súdu, na druhej strane však táto úvaha neznamená priestor na svojvôľu, či arbitrárnosť. Príslušný súd musí uskutočniť dokazovanie a následne na základe z neho vyplývajúcich skutkových zistení posúdiť, či táto ujma vznikla a ako bola závažná. Jej vznik pritom musí tvrdiť a doložiť navrhovateľ, ktorý nesie dôkazné bremeno. Príslušné závery súdu musia byť riadne odôvodnené a musia spočívať na logických a legitímnych faktoch. Podľa Uznesenia Najvyššieho súdu SR z 30. apríla 2008, sp. zn. 5 Cdo 126/2007, súd pri úvahách o tom, či je namieste priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliada aj na iné kritéria, ako sú kritéria uvedené v § 13 ods. 2 Obč. Z. Priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch zákon ponecháva na voľnej úvahe súdu – ten však musí hodnotiť tak jednotlivé okolnosti, ako aj celkovú povahu konkrétneho prípadu. Určiť konkrétne pravidlá hodnotenia je takmer nemožné vzhľadom na rozdielnosť toho - ktorého konkrétneho prípadu a vzhľadom na povahu osobnostného práva, ochrany ktorého sa fyzická osoba domáha. Cieľom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je určitá satisfakcia za spôsobený zásah do súkromného a rodinného života fyzickej osoby a nemôže na strane žiadateľa slúžiť na neprípustné obohacovanie a na druhej strane nemôže mať likvidačný charakter voči tomu, kto je na zaplatenie nemajetkovej ujmy zaviazaný (Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 25. septembra 2013, sp. zn. 25 Co 18/2013). Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy je zo zákona na voľnej úvahe súdu, ktorá však musí byť odôvodnená a musí mať základ v zistenom skutkovom stave. Nevyhnutné je zohľadniť aj samotný účel náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorý v rámci primeraného zadosťučinenia konania o ochrane osobnosti sleduje predovšetkým funkciu satisfakčnú, pretože rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je možné exaktne kvantifikovať a vyčísliť. Nemajetková ujma, ktorá vznikla porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom slova zmysle ani odškodniť nedá a je možné za ňu poskytnúť len satisfakciu (Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 2. októbra 2013, sp. zn. 9 Co 330/2012).

11.9. Vznik zodpovednosti členského štátu za porušenie komunitárneho práva sa teda posudzuje podľa pravidiel, ktoré ustanovil Súdny dvor. Spôsob a rozsah odškodnenia však už závisia od vnútroštátnej právnej úpravy členského štátu. Vnútroštátna úprava však musí rešpektovať požiadavku, že kritériá na určenie rozsahu odškodnenia nesmú mať taký charakter, že spôsobia praktickú nemožnosť odškodnenia alebo dosiahnutie odškodnenia neprimerane sťažia. Rovnako poskytnutá náhrada škody musí byť adekvátna spôsobenej škode. V slovenskom právnom poriadku je právnym základom zodpovednosti štátu za škodu čl. 46 ods.3 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý ustanovuje, že každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom, pričom podmienky a podrobnosti majú byť upravené v zákone. Slovenská republika prijala zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci účinný od 1. júla 2004. Posudzovanie zodpovednosti štátu za porušenie komunitárneho práva v zmysle tejto úpravy je však vylúčené vzhľadom na úpravu rozsahu použiteľnosti zákona (§ 3), explicitne zákon uvádza (§ 9 ods. 1), že sa z právnej úpravy vylučuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky („do pôsobnosti Národnej rady Slovenskej republiky patrí najmä: a) uznášať sa na ústave, ústavných a ostatných zákonoch a kontrolovať, ako sa dodržiavajú“). Pokiaľ si teda žalobca uplatňuje svoj nárok za použitia analógie § 13 v spojení s § 11 OZ, súd aplikáciu ustanovení o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy priznávanej fyzickým osobám v prípade zásahu do ich osobnostných práv považoval za správny, zohľadniac pri určení výšky náhrady kritériá stanovené zákonom a vyplývajúce z judikatúry. Žalobca svojou výpoveďou v spojení s listinnými dokladmi preukázal, že pri takomto rozvrhnutí pracovného času, ktorý je v rozpore s právom EÚ, prichádza o voľný čas, ktorý by inak mohol venovať rozvoju osobných, rodinných, priateľských vzťahov, fyzickej a psychickej relaxácií. Naopak, o to viac času trávi v práci, pričom sa jedná o fyzicky aj psychicky náročné zamestnanie, čo má dopad na jeho zdravotný aj psychický stav. Žalobca výpoveďou preukázal, že daný stav mal vplyv na jeho súkromný život, kedy vzhľadom na pracovnú zaťaženosť má obmedzený kontakt s aktuálnou priateľkou, uvedený stav ovplyvňuje úvahy o založení rodiny, má obmedzené možnosti pri pomoci svojim rodičom (matke v čase jej choroby). Nemá čas a možnosť venovať sa aktívne športu – fitnes,

keďže nemá dostatočný priestor na regeneráciu, čo je pri športe nevyhnutné. Na jeho zdravotnom stave pociťuje narušenie spánkového režimu, vplyv na psychiku pri signáloch výjazdov aj v bežnom živote. Uvedené nemožno zľahčovať, najmä ak takýto stav pretrváva dlhodobo a žalovaný nevyvíja žiadne kroky k zmene tohto stavu napriek množstvu právoplatných súdnych rozhodnutí. Je zjavné, že doposiaľ určené sumy odškodnenia nemali dostatočne účinný vplyv na kroky žalovaného, ktorými by daný protiprávny stav odstránil. Žalobca zdôraznil, že podanou žalobou sa domáha náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy vyčíslenej podľa počtu hodín určenej služobnej pohotovosti, ktoré reálne odslúžil a ktoré mu neboli započítané do služobného času. Nežaluje teda nemajetkovú ujmu vyčíslenú za presný počet odpracovaných hodín nad 48 hod týždenne tak, ako sa to snažil prezentovať žalovaný (zjavne nesprávne). Žalobca sám poukázal na to, že počas žalovaného obdobia odpracoval 1.966,71 hodín určenej služobnej pohotovosti, ktorá mu nebola započítaná do pracovného času, po prepočte predstavuje nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 2,74 Eur (5.388,19 Eur : 1.966,71 hodín) za každú hodinu porušovania jeho práv. Táto suma je približne rovnaká, než je priemer minimálnych hodinových miezd v Slovenskej republike pre prvý, t. j. najľahší stupeň náročnosti práce, ktorá za žalované obdobie predstavovala priemerne sumu vo výške 3,91 Eur. Žalobca za primeranú náhradu považuje finančné odškodnenie rovnajúce sa odmene, ktorú mu priznáva zákon o HaZZ ako pri nariadenej služobnej pohotovosti (t. j. mimo určenej služobnej pohotovosti). Súd stanovený postup žalobcu pri výpočte náhrady škody považoval za primeraný charakteru a spôsobu, akým k zásahu došlo, ako aj k následkom na jeho živote a to vo väzbe na porovnateľné kritérium ceny práce, z ktorého vychádzal žalobca. Súd tiež v záujme právnej istoty poukazuje na to, že z vlastnej činnosti je mu známy obdobný postup výpočtu náhrady škody v porovnateľných prípadoch, ktorý bol preskúmaný na odvolanie žalovaného aj druhoinštatnčným súdom (Krajský súd v Banskej Bystrici). Žalovaný v rámci svojej obrany poukázal na množstvo rozhodnutí v obdobných sporoch najmä Okresného súdu Košice II, kde bola priznaná náhrada vo výške 1.000,-- Eur až 2.500,-- Eur. Z činnosti súdu sú známe rozhodnutia iných súdov, ktorými boli priznané aj vyššie náhrady cca od 2.500,-- Eur do 6.100 Eur (napr. KS KE sp. zn. 3Co/229/2019, KS KE, sp. Zn. 6CoPr/2/2019, Krajský súd Banská Bystrica, sp. zn. 14Co/36/2022), v rozhodnutiach konajúcej sudkyne boli priznané náhrady od 4.300,-- Eur do 6.400,-- Eur, v individuálnom prípade 7.500,-- Eur. Žalobcom uplatnený nárok za rovnaké porušovanie jeho práv, za porovnateľné obdobie, vo výške 5.388,19 Eur tak zjavne neprekračuje náhrady priznávané v obdobných veciach. Pokiaľ žalovaný poukázal na rozhodovanie v iných prípadoch nemajetkovej ujmy pri dopravných nehodách, keď bola spôsobená smrť (rozhodnutie z roku 2002) pri trestnom čine, keď bola spôsobená smrť (rozhodnutie z roku 1996), súd uvádza, že tieto prípady vzhľadom na odstup času a odlišné skutkové okolnosti nie je možné porovnať. Napriek tomu súd uvádza, že žalobcom uplatnená náhrada zjavne nevybočuje ani z rozsahu priznávaných náhrad za smrť spôsobenú pri dopravných nehodách, či náhrad priznávaných obetiam trestných činov. Rovnako žalovaný nepreukázal tvrdenie o zmene posúdenia takto uplatneného postupu vyčíslenia náhrady škody Krajským súdom Banská Bystrica, keď dôvodom žalovaným uvádzaných rozhodnutí boli iné procesné pochybenia prvoinštančného sudu (Okresný súd Lučenec).Nárok vyčíslený žalobcom tak súd považuje za primeraný a korektný.

11.10. Žalobca vykonal prepočet hodín služobnej pohotovosti, ktoré mu neboli zarátané do fondu pracovného času v žalovanom období, pričom vychádzal z informácií a podkladov získaných od svojho zamestnávateľa (dochádzkový systém), konkrétne v rozsahu 1.966,71 hodín. Keďže žalovaný nerozporoval doklady predložené žalobcom, ani výpočet času určenej služobnej pohotovosti, uvedené súd považoval za nesporné a vychádzal z takéhoto určenia. Takto stanovené hodiny, navrhol odškodniť odmenou, ktorá sa inak priznáva za výkon nariadenej pohotovosti podľa § 122 ods. 2 ZoHaZZ, keďže za uvedený čas mu bola priznaná odmena nižšia (podľa § 122 ods. 1 ZoHaZZ), vyčíslil rozdiel takejto odmeny, ktorý si uplatnil v celkovej výške 5.388,19 Eur. Vychádzajúc tak z určenia výšky nemajetkovej ujmy ako rozdielu náhrady uvedenej v § 122 ods. 1 ZoHaZZ (15% alebo 30% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) a peňažnej náhrady uvedenej v § 122 ods. 2 ZoHaZZ (vo výške 50% z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) je v prípade odpracovanej služobnej pohotovosti počas pracovných dní možné určiť výšku nemajetkovej ujmy ako súčin počtu odpracovaných hodín služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku a sumy zodpovedajúcej 35% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50% - 15%) a v prípade odpracovanej služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku v čase pracovného pokoja ako súčin odpracovaných hodín v čase

pracovného pokoja a sumy zodpovedajúcej 20% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej sadzby za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50% - 30%).

11.11. Obdobie apríl 2021 – december 2021:
(i) fond pracovného času predstavuje 1.451,50 hodín;
(ii) služobná pohotovosť určená v zmysle § 92 ods. 1 ZoHaZZ v rozsahu 489,83 hodín;
(iii) služobná pohotovosť nariadená v zmysle § 92 ods. 2 ZoHaZZ v rozsahu 59,17 hodín,
(iv) nadčasy 14,51 hodín.
V období apríl 2021 – december 2021 podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ odpracoval 489,83 hodín 15%-nej určenej služobnej pohotovosti, za ktorú prináležala odmena v rozsahu 15% z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu, a 35 hodín 30%-nej určenej služobnej pohotovosti v čase pracovného pokoja, za ktorú prináležala odmena v rozsahu 30% z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu. Služobnú pohotovosť, ktorá mu bola nariadená podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ som v tomto období odpracoval v rozsahu 59,17hodín.

Počet hodín odpracovanej určenej služobnej pohotovosti za mesiac (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ)	Určená pohotovosť spolu (15% a 30%)	Hodi-nová sadzba	Rozdiel 35% (medzi odmenou za nariadenú a určenú pohotovosť)	Rozdiel 20% (medzi odmenou za nariadenú a určenú pohoto-vosť)	Nemajet- ková ujma za mesiac za 15%-nú určenú pohoto-vosť	Nemajet-ková ujma za mesiac za 30%-nú určenú

pohoto-
vosť
Nemajet-
ková
ujma za
mesiac spolu
(15%-ná a
30%-ná
pohotovosť)

15%
30%
(hodín)
(€)
(€)
(€)
(€)
(€)
(€)
2021
04/2021
63,00

63.00
7.2758
2,5465
1.4552
160.4314
0,0000
160.4314
05/2021
48,50

48.50
7.2758
2.5465
1.4552
123,5067
0,0000
123.5067
06/2021
40,62

40.62
7,2758
2.5465
1.4552
103.4400
0,0000
103.4400
07/2021
42.00

42.00
7.2758
2.5465
1,4552

106,9543
0,0000
106.9543
08/2021
49.00
6.08
55.08
7.2758
2.5465
1,4552
134,7800
8.8474
133.6273
09/2021
56,00
7.00
63.00
7.2758
2.5465
1.4552
142,6057
10,1861
152.7918
10/2021
58.63

58.63
7.2758
2.5465
1,4552
149.3031
0.0000
149.3031
11/2021
56,00

56.00
7.2758
2.5465
1.4552
142,6057
0.0000
142.6057
12/2021
56.00
7.00
63,00
7,2758
2,5465
1,4552
142,6057
10.1861
152.7918
Spolu
469.75
20.08
489.83
Náhrada za ujmu

1 196.23 €
29.22 €
1 225.45 €

Nemajetková ujma za služobnú pohotovosť v kalendárnom roku 2021 predstavuje spolu sumu 1.225,45 Eur.

11.12. Obdobie január 2022 - december 2022 :
i. fond pracovného času 1.962,50 hodín;
ii. určená služobná pohotovosť v zmysle § 92 ods. 1 ZoHaZZ v rozsahu 707,54 hodín;
iii. nariadená služobná pohotovosť v zmysle § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v rozsahu 117,42 hodín
iv. nadčasy 53,36 hodín.
V období január 2022 až december 2022 podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ odpracoval 707,54 hodín 15%-nej určenej služobnej pohotovosti, za ktorú prináležala odmena v rozsahu 15% z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu a 35 hodín 30%-nej určenej služobnej pohotovosti v čase pracovného pokoja, za ktorú prináležala odmena v rozsahu 30% z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu. Služobnú pohotovosť, ktorá mu bola nariadená podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v tomto období odpracoval v rozsahu 117,42 hodín.

Počet hodín odpracovanej určenej služobnej pohotovosti za mesiac (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ)
Určená pohoto-vosť spolu (15 % a 30%)
Hodino-vá sadzba
Rozdiel 35% (medzi odmenou za nariadenú a určenú pohoto-vosť)
Rozdiel 20% (medzi odmenou za nariadenú a určenú pohoto-vosť)
Nemajet-ková ujma za

mesiac za 15%-nú určenú pohoto-vosť
Nemajet-ková ujma za mesiac za 30%-nú určenú pohoto-vosť
Nemajet-ková ujma za mesiac spolu (15%-ná a 30%-ná pohoto-vosť)

15 %
30 %
(hodín)
(€)
(€)
(€)
(€)
(€)
(€)
2022
1/2022
46.63

46.63
7.2758
2,5465
1.4552
118.7447
0.0000
118.7447
2/2022
63.52

63.52
7.5333
2,6367
1.5067
167.4803
0.0000
167.4803
3/2022
75,87

75.87
7.5333

2.6367
1.5067
200.0430
0.0000
200.0430
4/2022
51.70

51.70
7.5333
2,6367
1.5067
136.3151
0.0000
136.3151
5/2022
45.75
8.00
53.75
7.5333
2.6367
1.5067
120,6270
12.0533
132.6802
6/2022
59.42

59.42
7.5333
2.6367
1.5067
156.6700
0.0000
156.6700
7/2022
53.17

53.17
7.7121
2.6992
1.5424
143.5183
0.0000
143.5183
8/2022
77.50

77.50
7.7121
2.6992
1.5424
209.1907
0.0000
209.1907
9/2022
39,55

39.55
7.7121
2.6992
1.5424
106.7547
0.0000
106.7547
10/2022
62.25

62.25
7.7121
2.6992
1,5424
168.0274
0.0000
168.0274
11/2022
62.93
8.00
70.93
7.7121
2.6992
1.5424
169.8629
12.3394
182.2022
12/2022
53.25

53.25
7.7121
2.6992
1.5424
143.7343
0.0000
143.7343
Spolu
691.54
16.00
707.54
Náhrada za ujmu
1 840.97 €
24.39 €
1 865.36 €

Nemajetková ujma za služobnú pohotovosť v kalendárnom roku 2022 predstavuje spolu sumu 1.865,36 Eur.

11.13. Obdobie január 2023 - december 2023 :
(i) fond pracovného času predstavuje 1977 hodín;
(ii) služobná pohotovosť určená v zmysle § 92 ods. 1 ZoHaZZ v rozsahu 645,07 hodín;
(iii) služobná pohotovosť nariadená v zmysle § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v rozsahu 73,44 hodín,
iv. nadčasy 26,69 hodín.
V období január 2023 až december 2023 vrátane podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ odpracoval 645,07 hodín 15%-nej určenej služobnej pohotovosti, za ktorú prináležala odmena v rozsahu 15% z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu a 48 hodín 30%-nej určenej služobnej pohotovosti v čase služobného

pokoja, za ktorú prináležala odmena v rozsahu 30% z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu. Služobnú pohotovosť, ktorá mu bola nariadená podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ, v tomto období odpracoval v rozsahu 73,44 hodín.

Počet hodín odpracovanej určenej služobnej pohotovosti za mesiac (§ 92 ods.1 ZoHaZZ)	Určená pohoto-vosť spolu (15 % a 30 %)	Hodino-vá sadzba	Rozdiel 35% (medzi odmenou za nariadenú a určenú pohoto-vosť	Rozdiel 20% (medzi odmenou za nariadenú a určenú pohoto-vosť	Nemajet-ková ujma za mesiac za 15%-nú určenú pohotovosť	Nemajet-ková ujma za mesiac za 30%-nú určenú pohotovosť	Nemajet-ková ujma za mesiac spolu (15 %-ná a 30 %-ná pohotovosť)
15%							

30%
(hodín)
(€)
(€)
(€)
(€)
(€)
(€)
2023
1/2023
55.85
8.00
63.85
8.1848
2.8647
1.6370
159.9924
13.0957
173.0881
2/2023
64.00

64.00
8.2455
2.8859
1.6491
184.6992
0.0000
184.6992
3/2023
40.00

40.00
8.2455
2.8859
1.6491
115,4370
0.0000
115,4370
4/2023
55.75

55.75
8.2455
2.8859
1.6491
160.8903
0.0000
160.8903
5/2023
64.00

64.00
8.2455
2.8859
1.6491
184.6992
0.0000

184.6992
6/2023
0.00

0.00
8.2455
2.8859
1.6491
0.0000
0.0000
0.0000
7/2023
38.90

38.90
8.2455
2.8859
1.6491
112.2625
0.0000
112.2625
8/2023
48.00

48.00
8.2455
2.8859
1.6491
138.5244
0.0000
138.5244
9/2023
72.00

72.00
8.9030
3,1161
1,7806
224.3556
0.0000
224.3556
10/2023
64.00

64.00
8.9030
3.1161
1.7806
199.4272
0.0000
199.4272
11/2023
70.57

70.57
8.9030
3.1161
1.7806

219.8996
0.0000
219.8996
12/2023
56.00
8.00
64.00
8.9030
3.1161
1.7806
174.4988
14.2448
188.7436
Spolu
629.07
16.00
645.07
Náhrada za ujmu
1 874.69 €
27.34 €
1 902.03 €

Nemajetková ujma za služobnú pohotovosť v kalendárnom roku 2023 predstavuje spolu sumu 1.902,03 Eur.

11.14. Obdobie január-február 2024 :
(i) fond pracovného času predstavuje 335,5 hodín;
(ii) služobná pohotovosť určená v zmysle § 92 ods. 1 ZoHaZZ v rozsahu 124,27 hodín;
(iii) služobná pohotovosť nariadená v zmysle § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v rozsahu 0 hodín,
iv. nadčasy 8,71 hodín.
V období január-február 2024 vrátane podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ odpracoval 124,27hodín 15%-nej určenej služobnej pohotovosti, za ktorú prináležala odmena v rozsahu 15% z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu a 8 hodín 30%-nej určenej služobnej pohotovosti v čase služobného pokoja, za ktorú prináležala odmena v rozsahu 30% z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu.

Počet hodín odpracovanej určenej služobnej pohotovosti za mesiac (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ)
Určená pohoto-vosť spolu (15% a 30%)
Hodino-vá sadzba
Rozdiel 35% (medzi odmenou za nariadenú

a určenú pohoto-vosť) Rozdiel 20% (medzi odmenou za nariadenú a určenú pohoto-vosť) Nemajet-ková ujma za mesiac za 15%-nú určenú pohoto-vosť Nemajet-ková ujma za mesiac za 30%-ná určenú pohoto-vosť Nemajet-ková ujma za mesiac spolu (15%-ná a 30%-ná pohoto-vosť)

15 % 30 % (hodín) (€) (€) (€) (€) (€) (€) 2024 1/2024 70.45

70.45 8.9545 3.1341 1.7909 220.7956 0.0000 220.7956 2/2024 53.82

53.82

9.2667
3.2433
1.8533
174.5568
0.0000
174.5568
Spolu
124.27
0.00
70.45

Náhrada za ujmu
395.35 €
0.00 €
395.35 €

Nemajetková ujma za služobnú pohotovosť za január - február roku 2023 predstavuje spolu sumu 395,35 Eur.

12. Na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení skutkového a právneho stavu súd dospel k jednoznačnému záveru, že nárok žalobcu na náhradu škody titulom porušenia komunitárneho práva neprevzatím resp. nesprávnym prevzatím Smernice do vnútroštátneho práva v oblasti právnej úpravy služobného pomeru príslušníkov HaZZ, konkrétne do zákona o HaZZ, je v celom rozsahu daný čo do dôvodu a výšky, súd ho považuje za riadne preukázaný a preto žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel, žalovaný je povinný žalobcovi uhradiť priznaný nárok do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (§ 232 ods. 3 C.s.p.).

13. O trovách konania rozhodoval súd podľa § 255 ods.1 C. s. p. a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi, ktorý bol v konaní plne úspešný, trovy konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 C. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.